

DOMOLJUB

ŠTEV. 50.

V LJUBLJANI, DNE 16. DECEMBRA 1931.

LETO 44

Cena 38 Din za celo leto. Za inozemstvo 60 Din. Posamezna številka 1 Din. V inseratnem delu vsaka drobna vrstica ali nje prostor 10 Din izhaja vsako sredo. Spisi in dopisi naj se pošiljajo Uredništvu »Domoljuba«, naročnina, reklamacije in inserati Upravništvu »Domoljuba« v Ljubljani.

Slab tisk — vzrok velikih nesreč

Znano je, da greši zoper prvo božjo zapoved, zoper vero, kdor bere in razširja protiverške spise. In to po vsej pravici! Saj je to verska nevarnost prve vrste. Pač težko je kateri drug vzrok toliko ljudem izruval vero in pravnost iz srca in jih s tem pahnil v največjo nesrečo, kakor protiverško berilo. Tako je bilo po sporočilu sv. Dionizija Aleksandrijskega po knjigah krivoverskega škofa Neposa skoro pol Vzhoda okuženega z nespametno zmotno Hili-jastov, ki so učili, da bo Kristus ob svojem zopetnem prihodu na zemljo ustanovil tisočletno kraljevstvo, v katerem bo izvoljenim s telesnimi užitki povračeval njihovo prejšnje zatajevanje? Na isti način sta svoj čas Spanija in Portugalska zapadli zmoti Priscilianistov, ki so tajili različenost treh božjih oseb in razglašali človeško dušo za stvarno božanstva. Isto-tako je Enyches, ki je s toliko vnenno branil katoliški nauk proti Nestoriju, z branjem manihejskih knjig in sploh veri nasprotnih del postal glava nešteti novih krivovercev. Španski duhovnik Avitus jebral neke spise Origenove, da bi z njihovo pomočjo lažje pobijal krivi nauk Priscilianistov. Sv. Hieronim ga je še opozoril naj se varuje nekih zmot v dotičnih knjigah. In vendar je njemu in drugim to branje vzelo vero. Henrik Bullinger, učen in svet mož, je dobil slučajno v roko neko knjigo protestanta Melanchtona. Ni ubogal opominov milosti in vesti; prebiral je in odpadel od krščan-

stva. Husa so zapeljali spisi Viellifovi, Entho-rove dela so naredila Kalvina in Zwinglija za poglavarja dveh novih krivih ver. V 18. stol. so se na Francoskem prevzetni duhovi zarotili zoper Cerkev in krščanstvo, zoper nauk križa. In orožje? Tisk. Takozvana Encyclopaedia je pod videzom znanosti razlivala strup nevere med olikance, za poluhševanje širokih mas pa je služila cenena brošurska literatura. Na čelu zarote je stal mož, ki je, v slabih družbah zgodaj izprijen, gorel v sovraštvu do vsega, kar je krščanskega — Voltaire. O njegovem triumfu v Parizu je sicer znan izrek de Maistrov: Danes je Pariz kronal moža, katerega bi Sodoma kamenjala... a vendar se je temu človeku s pomočjo brezvernega tiska posrečilo vero in dobro prav tako galet izpodkopati, kakor je pokazala francoska revolucija, ki se res lahko imenuje v zgodovini morje krvi in solza... In tako dalje... Kakšni odpadki pa so se izvršili v milijonih ljudi, ki jim zgodovina ni zapisala ne časa ne kraja, v katerem so živeli, in le Bog sam ve njihova imena! Koliko mladeničev in mož iz dobrih, krščanskih hiš, potomcev vernih pradedov, je šlo od doma študirat, trgovati, delat, sročiti iskat... odšli so z vernim smrem, vrtnili se z nevernim, izprijenim po veri sovrašnim berilu! In tudi žena in deklet... Zato proč od brezvernega, slabega tiska!

Prof. A. Sušnik:

Kmet in naš izvoz

Naša zunanja trgovina ni bogzna kako velika. Ves naš izvoz in uvoz je znašal leta 1930. toliko, kakor znaša naš državni proračun, to je 13½ milijarde dinarjev.

Mi imamo trgovske pogodbe z devetimi državami, in sicer za dobo od 1—5 let. S 24 državami stojimo v navadnih trgovskih zvezah, ki pa niso zakonito urejene in se vsak čas lahko prekinejo. Za našo državo in posebej za nas Slovence pridejo pri izvozu v poštev v prvi vrsti sosedne države, predvsem Italija, Avstrija, Nemčija in Češkoslovaška.

Največ izvažamo v Italijo, in sicer nad 28% vsega našega izvoza. Lansko leto u. pr. smo prodali v Italijo toliko, kolikor v Avstrijo in Nemčijo skupaj. Trgovska pogodba z Italijo teče kar naprej, čeprav je rok že potekel, ker je do sedaj nobena država še ni odpovedala, niti naša niti italijanska. To pa

zaradi tega ne, ker imata obe državi interes, da se sedanje stanje medsebojnih gospodarskih odnošajev ne menja. Naš izvoz v Italijo tvorijo posebno pšenica, les in živina. Zadnji čas je lesna trgovina, kakor znano, precej padla, največ zaradi ruskega dumpinga. Zelo važne za trgovino z italijansko državo so na novo vpeljane direktne železniške tarife in ureditev telefonskega prometa z vsemi važnejšimi središči v Italiji. Zato izgledi za izvoz v Italijo niso tako slabi.

S Češkoslovaško smo v prijateljskih vezeh, saj je češka država članica Male antante, kakor mi in Romunija. Vendar pa imamo pri trgovskih odnošajih s to državo stalno izgubo. Lansko leto je ta izguba po čeških računih dosegla že skoraj eno milijardo češkoslovaških kron. Tudi nova pogodba, ki se je letos podpisala, ni na vsem trgovskem

prometu s češko državo dosti spremenila. Pač! Dosegli smo nekaj sprememb, toda — v našo škodo. Morali smo namreč znižati carino za uvoz češkega piva in porcelana ter čeških godal.

Ravno tako imamo izgubo tudi v trgovini z Nemčijo. Naša bilanca trgovine z nemško državo je pokazala lansko leto deficita 430 milijonov dinarjev. V teku letošnjega leta bo najbrže izguba še večja, ker je Nemčija v zadnjem času zelo zvišala svoje carine in vrh tega skuša z vsemi mogočimi zasilnimi naredbami preprečiti uvoz živine in poljskih pridelkov ter dvigniti svoje lastno poljedelstvo in živinorejo. Najbolje nam predoči nemško gospodarsko politiko nemška trgovinska bilanca sama. V zadnjih šestih mesecih namreč izkazuje računi 2100 milijonov mark dobička, češim skoraj vse druge evropske države izkazujejo izgubo.

Avstrija stoji v naši izv. zni trgovini na drugem mestu in pride s 17,88% precej za Italijo. Izvoz v Avstrijo je izredno važen, posebno za nas Slovence, ki smo neposredni sosedi te države in imamo z Avstrijo okoli 400 kilometrov skupne meje. V Avstrijo izvažamo: sočivje, sadje, hmelj, žito, moko, vino, perutnino, jajca, mleko, maslo, sir, živino, prašiče itd. Do zadnjega časa je bila naša trgovina z Avstrijo aktivna razen v l. 1928-29, čeprav je Avstrija od zadnje trgovske pogodbe iz l. 1925. že petkrat spremenila svoje carinske tarife v našo škodo. To se je zgodilo pod pritiskom avstrijskih kmetov.

Na zahtevo kmetске organizacije »Landbund« (Kmetiska zveza), ki igra v gospodarski politiki Avstrije zelo važno vlogo, je namreč začela avstrijska vlada od l. 1926. dalje izvajati agrarno politiko. Zato skuša z visokimi carinami zaščititi domače poljedelstvo in domačo živinorejo, ki jo pospešuje na vse načine, strogo po načrtu in z resnim delom ter tako omogoča avstrijskemu kmetu, da svoje pridelke prodaja po mnogo višjih cenah, kakor jih more doseči naš živinorejec. Mi vsi se še dobro spominjamo tistih časov, ko je Maribor pošiljal po tri vagone in še več mleka na dan v Avstrijo. Danes niti enega litra več ne prodamo. Bila so leta, ko smo prejeli za izvoz mleka v Avstrijo 29 milijonov dinarjev, danes ne dobimo niti ene pare več. Tako se je osamosvojila Avstrija v tem oziru. L. 1926. je uvozila Avstrija še za 236 milijonov mleka, masla in sira. Danes pa je mlekarstvo že tako razvito, da Avstrija izvažala letno že za 58 milijonov dinarjev mlečnih izdelkov.

Mi se bahamo, da smo poljedelska država in se ponašamo, kako je pri nas razvita živino-

reja. Poglejmo, kako stojimo mi glede izvoza mleka, masla in sira! Lani (l. 1930.) smo izvozili iz vse države mleka (čajte in stržite!) za pol milijona dinarjev, svežega masla za 1,3 milijona dinarjev in za 35,5 milijona dinarjev sira, ki je pa skoraj samo srbski sir »kačkavalj«, ki gre v Grčijo in Turčijo. Torej uboga Avstrija, ki šteje samo 6 milijonov prebivalcev, je izvozila v enem letu za 17 krat večjo vrednost mleka, kakor velika naša poljedeljska država, in skoraj za 6 krat toliko svežega masla, kakor mi. To je sijajen dokaz, kaj vse premore pametna kmetjsko gospodarska politika, ki se zna uveljaviti doma in tudi pri trgovskih pogodbah.

Isto nam dokazuje tudi razvoj živinoreje v Avstriji. Dočim je Avstrija še l. 1926. uvozila za 840 milijonov dinarjev goveje živine, je lanske leto ista Avstrija, ki velja za industrijsko državo, izvozila že za 168 milijonov dinarjev goveje živine. Jugoslavija, kož eminentno živinorejska država, pa je izvozila v istem letu vsega skupaj za 188 milijonov dinarjev volov. Tako se Avstrija s svojo dobro preračunano kmetjsko politiko postavlja vedno bolj na lastne noge.

Seveda pri tem trpi naš izvoz, ki vsako leto pada bolj in bolj. Z novo trgovsko pogodbo, ki se je letos sklenila z Avstrijo, je naš

izvoz še bolj otežkočen. Za nas Slovence so posebno važne določbe glede izvoza živine in prašičev. Do sedaj so veljali prašiči težki do 110 kg za mesnate ter se je zanje plačala carina 18 zlatih kron, špeharji so bili carine prosti. Sedaj pa je za svinje, ki jih uvažamo v Avstrijo, do 150 kg teže treba plačati 45 zlatih kron carine in šele svinje od 150 kg naprej veljajo za špeharje in so carine proste. Ravno tako je povišana tudi carina za izvoz naše živine in naših telet v Avstrijo. Za plemensko in drugo živino je povišana carina od 50 na 70 zlatih kron, za mlado živino od 35 na 50 zlatih kron in za teleta od 4 na 8 zlatih kron. Vrh tega je še uvoz živine in prašičev v Avstrijo kontingentiran, to se pravi, omejen na gotovo število.

Tako lahko že danes izračunamo, da ni več daleč čas, ko bo ves naš izvoz živine in prašičev v Avstrijo popolnoma prenehal. Pomniti je treba, da mogoče ne bo minulo niti pet let, ko ne bo šlo iz naše države v Avstrijo nobeno živinčič več in noben prašič.

To so žalostni izgledi za prihodnost. Toda tako stoji stvar in nobeno jadikovanje in zabavljanje ne pomaga ničesar. Mi moramo gledati z odprtimi očmi, moramo vse to upoštevati in se po tem ravnati. Kaj naj storimo vsled tega, bomo videli prihodnjič.

Pozor na položnico!

V današnji številki je priložena položnica za vse naročnike, ki prejemale »Domoljub« naravnost na svoj naslov. Položnica je tiskovina, ki je že v navadnih razmerah več ali manj nezaželen opomin na plačilo. Tem manj dobrodošla je dandanes, ko tožimo vseprek o pomanjkanju denarja. Vsek se je ustraši. In vendar mora biti tudi to. Lista te ne moremo izdajati brez denarja, brez lista pa tudi ne more biti Vaša hiša. Za borih 38 Din imate vsak teden obilico koristnega čtiva, vrhu tega pa je vsak reden naročnik zagotovljen, da prejme za slučaj najhujše nesreče, če mu pogori stanovanjska hiša, 1000 Din podpore.

Te podpore je pa deležen le oni naročnik-pogorelec, ki pravočasno plača celoletno naročnino. Res je, da je dandanes trda za denar in da niso redki slučajji, ko niti za sol ni potrebnega novca. Toda za Domoljuba bo vsak previden gospodar poskrbel v prvi vrsti in pred vsemi drugimi opravki. Saj si vendar s pravočasnim plačilom zagotovi prvo pomoč ob času požarne nesreče. In prvo je vendar dom, domači krov, domača streha. In če bi bilo treba izposoditi si denar, ne bomo odlašali s plačilom cele naročnine. Do konca januarja bomo kot en mož plačali vsi!

Šest in trideset »Domoljubovih« naročnikov-pogorcev je v letu 1931. prejelo »Domoljubovo« požarno podporo; toliko ali pa morda še več je pa bilo takih pogorcev-naročnikov, ki se jim podpora ni mogla priznati samo zaradi tega, ker niso pravočasno obnovili celoletne naročnine. To govori dovolj jasno, kolike važnosti je za vsakega naročnika točnost pri plačilu »Domoljuba«.

Pa še ene koristi ne smemo prezreti. Kdor plača takoj ob novem letu celoletno naročnino, ga stane »Domoljub« dva dinarja manj. Pri vsakem plačilu po položnici zahteva namreč poštna uprava od 1. dec. dalje od zneska 500 dinarjev pristojbino 50 par. Kdor bo torej plačeval Domoljuba v dveh ali štirih obrokih, bo moral plačati na leto dvakrat ali celo štirikrat po 50 par.

Položnice smo priložili vsem poštnim naročnikom brez izjeme. Ako bi kdo imel naročnino za leto 1932. že plačano, naj odda položnico svojemu znancu, ki še nima »Domoljuba«, in ga nagovori, da si naroči ta prekoristni list.

Kdor bi pa položnice pomotoma ne prejel, ali bi je izgubil ali pokvaril, lahko stopi na domačo pošto in prosí, da mu po uradni položnici odpošljejo znesek 38 Din na številko 10.632 — Uprava »Domoljuba«. Taka položnica velja samo 25 par, dočim bi morali plačati za dopisnico 75 par in še uprava bi morala plačati poštnino za pošiljatev položnice.

Lahko tudi zapiše na listek papirja: »Reklamiram prilogo k »Domoljubu« št. 50« in odda to v kuverti z naslovom: Upravi »Domoljuba« v Ljubljani brez znamke na poštnem uradu. Take reklamacije so proste poštnine. Čez par dni bo prejel od nas novo položnico.

Kdor pa hlikakor ne zmore celoletne naročnine, plačuje isto seveda lahko tudi polletno (Din 19.—) ali četrtletno (Din 10.—), toda tak naročnik ne more biti deležen ugodnosti, ki smo jih zgoraj navedli.

Skupni naročniki, ki prejemale list pri donatnem poverjeniku, plačajo celoletno samo 36 Din, ker s tem uprava nekaj prihrani na poštnini. — Za te kakor za prve pa velja gesto: »Domoljubu« ostanemo zvesti tudi v najhujšem času in bomo poravnali celoletno naročnino takoj ob novem letu. Za naročbo »Domoljuba« potrebni drobci se mora najti, naj velja kar hoče!

Modni perlini žamet in barhent,
dalje ogrinjalke, pleti in kocke,
najnovejši vzorci, v veliki izberi pri

Janko Češnik-u

Lingarjeva Ljubljana Stritarjeva

PO SVETU

Italija

s Poljski legijonarji v Trstu ali po starih avstrijskih potih. V tistih dneh, ko je neki italijanski profesor govoril v madžarski Budimpešti o slovanski nevarnosti in se je šepetalo celo o pristopu Poljske k Mali antanti, se je pripeljala v Trst skupina poljskih legijonarjev, ki je prispela v Italijo z namenom, da izroči ministrskemu predsedniku Mussoliniju po nalogu maršala Pilsudskega visoko vojaško odklovanje. Če menita gospoda Mussolini in Pilsudski, da si bosta s pripenjanjem raznih kclajm utrdila stoličke enkrat za vselej, je to njuna stvar, ki nas ne briga. Ni nam pa vseeno, kakšne izjave so dajali ob prihodu v Trst odposlanci maršala Pilsudskega italijanskim fašistom. Časopisje poroča: Tržaški župan Pitacco je priredil goston svečan obed v poslopiju Revoltelle; le malokateri gosti so deležni časti, da obedujejo v tej palači. Pri obedu je Poljake pozdravil župan v imenu Trsta, »teh vzhodnih vrat Italije, ki tvorijo jez pred navalem tujcev.« Dejal je, da nič ne loči italijanskega naroda od poljskega in s posebnim poudarkom omenil, kako je med vojno »Polnisk National Committee« (Poljski narodni odbor) v Rimu podpiral italijanske iredentiste v boju za Jadran. (Sen. Pitacco je med vojak vedil iredentistično akcijo v Rimu.) Ob zsključku je Pitacco napisal poljsko-italijanskemu prijateljstvu. Odgovoril mu je Poljak polkovnik Belina Prazmowski. Dejal je, da ga veseli, da je prava odrešeni Trst priredil Poljakom tako lep sprejem, kajti to mesto, ki je trpeč pod Avstrijo, bo lahko razumelo veselje osvobodjenja poljskega naroda. »Vi dobro veste, kaj pomeni znani »nekačaj«; ta nekačaj pomeni, da bi se vi morali odpovedati temu mučeniškemu mestu, kakor bi se mi morali odreči svobodni »Poljski.« Toda k sreči je našla Italija svojega Mussolinija, kakor Poljska svojega Pilsudskega. Nato je polkovnik Prazmowski poudarjal, kako je Pomorjansko poljsko in kako ga Nemci stalno ogrožajo; Poljaki so zgradili krasno pristanišče Gdinja, ki ga občuduje ves svet. Svoj govor je zaključil z vzklikom: »Živel odrešeni Trst, živele velika Italija!« — Kar se tiče »mučeniškega mesta«, bo pač res, da se je Trstu pred vojno izborna godilo in da je postal mučeniški šele potem, ko so ga Italijani zasedli. Če hočejo poljski legijonarji spoznati še hujše mučeništvo, naj si kot Slovani ogledajo strašno usodo podjarmljenih slovanskih bratov, Hrvatov in Slovencev po italijanskih ječah in na slovenski primorski zemlji.

Nemčija

s Stranka upanja. Te dni je zopet govoril znani nemški narodni socialist (fašist) Hitler. Boljševizem je imenoval svetovno kugo, pudarjač, da bo vsako upanje na ozdravljenje gospodarske krize pokopano v trenutku, ko bodo rdečo boljševiško zastavo poneli iz Moskve v Berlin. Na koncu je Hitler izjavil: »Kot narodni socialist verujem, da mir ni samo ustavitelj sovražnosti na bojišču, ampak mora najti svoj odmev tudi v vsakdanjem življenju narodov. Nadaljevanje zagrizenega sovražstva, ki ga je ustvarila versailleska po-

Ostanki ostanki celjskega avtobusa, v katerega so se zaleteli blizu Celju savinjski vlak. Strašna nesreča je zahtevala 13 človeških žrtev.

† Pristovsek Frančiška — ponesrečena pri Celju.

Frane Butar, šofer ponesrečenega celjskega avtobusa, v krogu svoje družine. Pri nesreči, ki se je zgodila brez njegove krivde je bil tudi sam težko poškodovan. — Desno: Kranje Ivan in njegova žena Ana, levo Dobelšek Ottilja, 32 letna vdova, ki so tudi postali žrtve avtomobilске nesreče.

Filip Posedel, 60 letni upokojeni rudar iz Griž pri Celju in njegova žena Brigita — tudi smrtni žrtvi iste nesreče.

Brinje, fige in slive
za žganjekuho prodaja po najnižji ceni trvdka
IVAN JELACIN, Ljubljana, Emonska cesta št. 2.

Za naš

naj se kupujejo naši domači
proizvodi:

prašek za pecivo, vanilin - sladkor,
ruvenilo in pudring praški znamke »ADRIA«.

REGENTIN Nov poklic

za doma in gospode z vpe-
ljivo strojnega piatar-
stva v hiši.

Zajamčen zaslužek ca.
1500 Din mesečno,

ker prvotnemu izotov-
ljeno blago, plačamo za
sutek za pleteno in
dostavmo v izdelavo
prejo. Pišite še danes po
brejplačno prospektu na
Pomaha Pietarska i du-
stir ja, št. 6, Jos. p. Kallš,
arbor, Trubačeva 2.

godba, je privedlo do nereda med narodi in vodi v svetovno revolucijo. Moja stranka priznava zasebno lastnino, zasebne pogodbe in zasebne dolgove. Toda moja stranka ne bo nikdar priznala političnih dolgov in političnih dajatev, ki trajajo groze Nemčiji z uničenjem. Moja stranka ni stranka hrupa, ampak stranka upanja.«

Čehoslovaška

s Kemu bodo znižali plače. Državni predsednik Masaryk si je, pesnemaječ angleškega kralja, znižal plačo za 20 odstotkov. Drugače pa bodo v čehoslovaški republiki znižali plačo samo višjim uradnikom. Plačo ministrskega predsednika hočejo okrniti za 19, ministrov za 12 in poslancev za 10 odstotkov. Vsem drugim uradnikom, ki imajo več kot 3500 Din, bodo odtrgavali 6 odstotkov. Kdor pa zasluži manj kot 3500 mesečnih Din, ne bo nič prikraščen. — Rekli smo že večkrat: Čehi znašo gospodariti.

Poljska

s Slovan povsod brate ima... Te dni je bila končana v poljskem Lvovu velika obravnava proti mladim ukrajinskim dijakom. Obdolženi so bili, da so kot člani nekoga tajnega društva delovali na to, da se del Ukrajincev, ki je sedaj pod Poljsko, odtrga od te in priključi samostojni ukrajinski državi. Dijaka Juria Dačšina so obsodili Poljaki na smrt, eden je dobil 15, drugi 8, trije pa po 3 leta težke ječe. — Svetu ni znano, da poljske oblasti s podjarmljenimi Ukrajinci ne ravnajo baš po bratovsko.

Japonska

s Novo vlado so dobili sinovi vzhajajočega solnca. Ministrski predsednik Vatsuki je z vsemi svojimi tovariši odstopil in japonsko vlado je sestavil voditelj stranke »Seivukaj« Inukaj, ki je prevzel tudi ministrstvo zunanjih del. — Kar se tiče Mandžurije, je tam sicer mir, vendar imajo japonske čete pod generalom Honjo še vse važnejše točke v svojih rokah. Japonci se najbrže tudi ne bodo umaknili iz Mandžurije, za katero zahtevajo samostojnost, na papirju namreč, zakaj resnični gospodarji te dežele bodo pač ostali Japonci v zvezi z lepimi besedami Društva narodov. Rusija se ne gane, ker se boljševiki boje vojne z Japonsko in celo Amerika, ki se je v začetku vsaj navidez za Kitajsko nekaj potegovala, je sedaj utihnila. Kitajcem se bo zgodila velika krivica, ki je 400 milijonski narod ne bo pozabil. Zgodovina gre svojo pot naprej in obračun za krivice ne izostane.

Drobne novice

Umril je v starosti 80 let bivši italijanski min. predsed. Anton Salandra.

Zunanji italijanski minister Grandi se je vrnil iz Amerike.

17 milijard primanjkljaja izkazuje ameriški državni proračun. Zvišanje davkov!

Španska ustava je bila sprejeta 9. decembra 1931.

Skoraj 123 milijonov prebivalcev šteje Združene države ameriške.

50.000 kitajskih dijakov je demonstriralo proti kitajski vladi v Sangaju.

Glasovi za ločitev cerkve od države

KAJ JE NOVEGA

Zahvala

Podpisani Anton Udovič, na Repčah št. 12 pri Trebnjem, se najprejrečeje zahvaljujem upravi »Domoljuba« za tako naglo izplačilo zneska 2000 Din (beri dva tisoč dinarjev), ker mi je 4. decembra t. l. pogorela stanovanjska hiša z vsemi poslopiji vred.

Skrbel bom, da bom Vaš list »Domoljub« po možnosti povsod priporočal.

Bož plačaj!

Repče pri Trebnjem, 13. dec. 1931.

Anton Udovič, s. r.

d 30 letnico obstoja je praznovala 8. dec. Marijina družba v Zagorju.

d Pol stoletja je že cerkovnik pri farni cerkvi v Radečah gosp. Anton Levičnik. Naj služi Gospodu do skrajnih mej človeškega življenja!

d Božične počitnice na vseh osnovnih meščanskih, srednjih in učiteljskih šolah bodo trajale od vštetelega 24. decembra 1931 do vštetelega 10. januarja 1932.

d Imela sta pred očmi le narode koristi. Preteklo nedeljo se je vršila v Zagrebu spominska slovesnost za pokojnima nadškofom dr. Sedejem in advokatom dr. Slavikom. Slovesnost je priredilo društvo »Istra«. Neki Istran je predaval o delu obeh vrlih mož, ki sta vse svoje življenje delala vsak na svojem področju in ki sta imela vedno pred očmi koristi svojega naroda.

d Uredbo o univerzah je proglasil svetovni minister. Več o tem v »Slovencu« z dne 13. decembra 1931.

se pojavljajo v večinoma pravoslavni Romuniji.

Za predsednika španske republike je izvoljen Alcalá Zamora.

Svoje vere je zapustilo v letu 1930. v Berlinu 59.255 protestantov in 6794 katoličanov.

12.000 članov Irmasenske lože je v čehoslovaški republiki.

Gandhi obišče na povratku v Indijo baje tudi Vatikan.

Litovski državni predsednik Smetana je bil 11. decembra izvoljen za nadaljnjih 7 let.

V Bukarešti so pokopali bivšega romunskega ministrskega predsednika Take Jonesca.

Čehi bodo zamenjavali sladkor za egiptski bombaž.

100 ljudi so psjedli divjaki na Novi Gvineji. (Otok blizu Avstralije.)

Vseh 400 uslužbencev je odpustil cirkus Kludsky v Pragi. Zverji je dal na razpolago policiji.

d Čudno! Tudi odlični merodajni krogi vedo, kaj pomenita Slomšek in pokojni dr. Krek za državo in narod. Pa se je vendar kakor pišejo iz Senovega pri Rajhenburgu, zgodilo tole: Čez pročeje nove meščanske in ljske šole je bil sledeči napis z velikimi črkami: DR. JANEZ EV. KREK. »BOGU V ČAST, NARODU V KORIST.« DR. MARTIN SLOMSEK. Ta napis je sedaj odstranjen. To se je izvršilo na Marijin praznik dne 8. decembra 1931, ko je najeti delavec na visoki lestvi z dletom v roki uničeval črke teh velikih imen, ki so bili napisani na hramu naše narodne prosvete. Ko so šli ljudje v cerkev in iz cerkve na ta najlepší Marijin praznik, so jim čudno zveneli na uho udarci kladiva po dletu, ki je »brisal« imena naših največjih slovenskih velikanov.

d Frankirajte pravilno! Na vsako pismo morate prilepiti znamko za 1 dinar in 50 par, na vsako dopisnico pa še znamko za 25 par. Kdor premalo frankuje pisma in dopisnice, povzroča nepotrebne stroške prejemnika pisma ali dopisnice.

d Žalost in obup. Na Miklavžev semenj v Murski Soboti je privrelo od vseh strani na tisoče ljudi. Živine je bilo mnogo, a cena jako nizka. Krave so se prodajale po 300 Din. Kmetom sta odsevala z obrazov žalost in obup.

d Cene živin v Ljubljani so ta čas naslednje: Sedanje stanje cenam klavni živini je v Ljubljani naslednje: Voli I. vrste 4.50 do 5.50 Din kg žive teže, cena volom II. vrste 4 do 4.50 Din, volom III. vrste 3 do 4 Din. Telicam I. vrste 5 Din, telicam II. vrste 4 Din, telicam III. vrste 3 Din, kravam I. vrste 4 Din, II. vrste 3 Din in III. vrste 2 do 2.50 Din; teletom I. vrste 5.50 Din, II. vrste 4.50 Din; prašičem, banaškim 7 do 8.50 Din, domačim 6 do 8 Din, pršutarjem 5 do 6 Din. Cena pršutarjem je šla nekoliko navzgor. Tudi cene domačim čebelim prašičem so začele siliti kvišku. — Goyejemu mesu I. vrste, prednji del 10 Din, zadnji del 12 Din, II. vrste, prednji del 8 Din, zadnji

2906 km vedovodnih cevi so položili v čehoslovaški republiki po preobratu.

Blagajne so prazne, je izjavil avstrijski kanceler dr. Buresch.

Za 2 meseca so odgodili angleški parlament.

Skoraj deset milijard dolarjev so izgubili na mezdah ameriški delavci.

Ustavili so gradnjo 73.000 tonskega parnika angleške družbe Cunard. Krizal 20 let bodo živale brezplačno stanovanje v občinskih hišah revne družine v italijanskem Rimu.

d Z novo ustavo srbake pravoslavne cerkve je urejen položaj te veroizpovedi v naši državi, kakor je bil urejen nedavno položaj muslimanske, židovske in protestantske cerkve. Edino katoliška cerkev, ki ji pripada v Jugoslaviji skoro polovico prebivalstva, še nima tega kar druge. Zato opravičeno upamo, da bo jugoslovska vlada sklenila čimprej sporazum tudi s svetlo stolico in tako odstranila z dnevnega reda cerkveno vprašanje.

del 10 Din, III. vrste prednji del 6 Din, zadnji del 8 Din. Svinjini, sveži 10 do 16 Din, prekajeni 12 do 20 Din, svinjski masti, bannaški 14 do 15 Din, domači 13 do 14 Din, konjsko meso 4 Din; ovčje meso 6 do 10 Din. — Cena slanini se je torej ta teden znižala od prejšnjih 16 na 14 do 15 Din, cena domačim prešičem od 14 do 15 Din na 13 do 14 Din. Zelo je padla cena živim banaškim prešičem in sicer od prejšnjih 9 na 7.5 do 8.5 Din. Seveda je tudi cena slanini morala pasti.

d Pazite pri kupovanju znamk! Zelo pogosti so slučajji, da prejemamo pisma frankirana s prejšnjimi, neveljavnimi znamkami. Kupujte znamke samo na poštinih uradih, kjer vam bodo vselej postregli z novimi, sedaj veljavnimi poštinih znamkami. Če pošiljate pisma s starimi znamkami, ki nosijo napis Kraljevina Srbov, Hrvatov in Slovencev, mora plačati prejemnik dvojno poštino. Na novih znamkah je glava našega kralja obrnjena proti levi in imajo napis: Jugoslavija.

d Sedanje 1000 dinarske bankovce bodo pregledali. »Službene Novine« objavljajo naredbo Narodne banke, glasom katere bo 21. decembra začela pregledovati vse novčnice po 1000 dinarjev ter jih pričela nadomestovati z novimi, ki bodo starim podobne razen posebnega znaka, ki bo vnešen v nove bankovce. Pregledovanje tisočdinarskih bankovcev je ukazal finančni minister z naredbo z dne 4. decembra in predvsem zato, da se zaščiti ljudstvo pred ponarejenimi tisočdinarskimi bankovci. Narodna banka izjavlja, da bo bankovce pregledovala in zamenjavala do vstevši zadnjega dne v februarju 1932. Novčnice po 1000 Din, ki so bile izročene prometu dne 30. novembra 1920 in ki ne bodo predložene Narodni banki v pregled in zamenjavo, bodo 1. marca 1932 prenehale biti zakonito plačilno sredstvo v zasebnem denarnem prometu. Narodna banka sama pa jih bo še nadalje sprejemala v plačilo.

d V čigavih rokah je usoda jeseniškega delavstva. V upravnem odseku Kranjske industrijske družbe so sedeči gospodje: Avg. Westen, Avg. Praprotnik, dr. Milko Brezigar, Janko Jovan, C. Noot, Ilja Panič, Jos. Pfeiffer, dr. Dinko Puc, dr. Fr. Windischer. V nadzorstvu pa so: inž. M. Suklje, Fr. Tomič, Karel Detela. Te gospode pozivamo pred slovensko javnostjo v imenu človekoljubja in socialnega reda, naj storijo vse, da se prepreči grozeči propad jeseniškega prebivalstva.

d Stanovanjska zaščita naj se uredi s posebnim zakonom. To stališče zagovarja »Slovenec« v uvodniku z dne 13. decembra in predlaga: 1. Za predvojne hiše naj se postavi tako zvana zlata veljava, toda ne s 15 kratnim povišanjem, kot to želijo posestniki, pač pa kolikor resnično odgovarja izpremenjenem denarnem položaju, 11 krat. 2. Za nove hiše pa naj bi se določila najemnina, preko katere bi cena stanovanj ne smela iti. Ta določitev naj bi

bila okvirna, da bi posameznim banovinom in krajem z ozirom na različnost razmer bilo mogoče vse to upoštevati. Pri tem določanju naj bi bili vprašani hišni posestniki in najemniki. Sodelovali pa naj bi tudi oni činitelji, ki imajo smisel za socialne potrebe in ki bodo znali med zahtevami obeh struj najti pravo pot.

d Vse kar je prav. Neki ljubljanski gostilničar je kupil nedavno od vinogradnika blizu Ljutomeru par hektolitrov vina po dogovorjeni ceni 2.60 Din liter na kolodvor postavljeno. Ko je kmetič vino naložil in peljal na kolodvor, se mu je med potjo pri vozu eno kolo strlo in se je radi tega pri vožnji do kolodvora za 2 uri zamudil. Tam ga je seveda že pričakoval gostilničar in se nad kmetom ves razkašel takole znesel: »Ker vas ni bilo z vinom 2 uri, imam škodo, zato vam zdaj vina ne plačam več po 2.60 Din, marveč samo po 1.30 liter. Če ne, pa vino nazaj peljite!« — Da bi kmetu ne bilo treba peljati vina 3 ure daleč domu, je pustil rajši vino kupcu po 1.30 Din liter. — Gostilničarska zadruga pa naj razpravlja o takih slučajih, da ne bodo umazani tudi posestniki in uvidevni gostilničarji.

Priloga se prvi slovenski zavod

Vzajemna zavarovalnica Ljubljana

v lastni palači ob Miklošičevi in Masarykovi cesti

PODRUŽNICE:

Celje, Palača Ljudske posojilnice, Zagreb, Starčevićev trg 6. Sarajevo, Aleksandrova cesta 101. Split, Ulica XI. puka 22. Beograd, Poincareova 2

d Tiskarska dela so oproščena od nadaljnjega prometnega davka, ker je ta davek že predpisan s prometnim davkom na papir. Tako je odločil davčni oddelek finančnega ministrstva.

— Pri hripju, bronhitisu, vnetju mandljeve, pljučnem kataru, zasleženju v nosu, sapniku in grlu, obolenju ušes in oči skrbite za to, da se želodec in črevo večkrat temeljito izčisti z naravno »Franz-Josef« grenačko. Sloviti strokovnjaki v zdravilstvu potrjujejo, da zelo dobro deluje »Franz-Josef« voda trpečemu človeštvu pri rdečici in drugih mrzličnih nalezljivih boleznih. »Franz-Josef« grenačka se dobiva v vseh lekarnah, drogerijah in spec. trgovinah.

d Ali bi ne šlo nekoliko hitreje. Cestna železnica v St. Vid nad Ljubljano vozi primeroma zelo počasi. Običajno rabi od ljubljanske pošte do končne postaje pri Kremžarjevi hiši v St. Vidu pol ure, časih tudi več. Ob otvoritvi se je zatrjevalo, da bodo vozovi rabili le 14 minut do St. Vida. Kaj je vzrok temu nedostatku, ki je povod vedno množičim se pritožbam, ali prepičlo število vozov ali predolgo čakanje na križiščih, to dognati in odpraviti je stvar maloželezniške družbe. Tudi vožnja sama na sebi ni tako prvovrstna. Če je voz prenapoljen, silno trese in odskakuje, bodisi vsled peska, ki se nabira v kolesnicah ali vsled prešibkih in ne dosti elastičnih vzmeti. Dovolj, da to silno neugodno vpliva na potujoče občinstvo, ki mora sredi voza stati in prenašati venomer večje in manjše sunke.

d Jugoslovanski evangeličanski škof dr. Popp je obiskal te dni Mursko Soboto, kjer so ga tamošnji protestanti slovesno sprejeli.

d Volitve v jugoslovanski senat bodo 3. januarja 1932. V celi Jugoslaviji bodo poslanci in župani izvolili 47 senatorjev na 6 let.

d Zanimiva spominska slovesnost. Dne 10. decembra bi se morala vršiti spominska svečanost za pokojnim Nikolo Pašičem. To priliko je izkoristil bivši narodni poslanec Vojislav Janjič, ki je pripeljal s seboj več mladih ljudi, ki so v zadnjem času skušali že večkrat prirajati nered. Policijski organi, ki so jim ti ljudje dobro znani, so preprečili zlorabo in jih niso pustili k mirvaškemu opravilu. Nato je izjavil Janjič, da se spominska slavnost ne bo vršila.

d Predavanja na belgrajski univerzi so ustavljena do vstetega 20. decembra.

d V belgrajskem parlamentu gre vse lepo redno naprej. Verifikacijski odbor hitro deluje in bodo najbrže vsi mandati potrjeni. Izbrali so razne odseke (sekcije), tako finančno, gospodarsko, socialno in poslovno. Prihodnja seja bo sklicana pisмено.

— **Katoličani v Belgradu.** Stara Srbija je bila kakor znano, v predvojni dobi misijonska pokrajina katoliške cerkve. Takrat je štela belgrajska cerkvena občina komaj 3000 duš. Takrat je za silo še zadoščala kapelica v Krunski ulici. Nagli povojni razvoj našega glavnega in prestolnega mesta je pa v zadnjih letih izredno pomnožil število belgrajskega prebivalstva in že danes cenijo število katoličanov na 30.000 duš. Umevno je, da mala kapela v Krunski ulici več ne zadošča verskim potrebam tolikega števila katoličanov, ki bo pa umevno še vedno naraščalo, in da je gradba potrebam in dostojanstvu katoliške cerkve v Belgradu primerne katedrale nujna potreba. V dosegu tega namena je dovoljena loterija, katere srečke se že dobivajo. Več pove današnji oglas.

d Pretekli teden so bili proglašeni sledeči novi zakoni: zakon o meščanskih šolah, dopolnilni zakon o lekarnah in sprememba zakona o zavarovanju delavcev. Kdor se zanima za vse to, najde točne podatke v »Slovencu« z dne 10. decembra 1931. Glede meščanskih šol naj omenimo tudi tukaj sledeče: Meščanske šole so državne ustanove. Prištevajo se k nižjim srednjim šolam. Učenci ne plačajo ne vpisnine ne šolnine. Banovine in mesta lahko iz lastnih sredstev otvorijo in vzdržujejo banovinske in mestne meščanske šole. Po uk na meščanskih šolah traja štiri leta. Meščanske šole so: 1. obrtno-industrijske, ali 2. trgovske, ali 3. poljedeljske, kakor je pač prebivalstvo v dotičnem kraju. Itd. Zanimivo je, da se po novem meščanskošolskem zakonu ravnatelj ne imenujejo več ravnatelj, temveč upravitelji.

d Srebro bodo kupovali. Narodna banka kraljevine Jugoslavije bo odkupovala predvojni srebrni denar: dinarje, leve, leje, drahme, franke in lire, kakor tudi srebrne avstro-ogške krone, goldinarje, tolarje, Marije Terezije in črnogorske perperje. Do

Rumeni zobje kadilcev Po dolgem iskanju sem vendar enkrat našel pravo sredstvo za svoje zobe. Ze po trikatni uporabi sem dobil bleščečo bele zobe, valje temu, da so bili od kajanja rujavi in nalepi. Odalje na bom uporabljal nibeas drugega, kakor "Chlorodont". P. Tomazič, M... Zahtevajte zato samo prisojno Chlorodont zobno pasto, tuba Din. 8.- in Din. 19.-, ter zavračajte vsak nadomešček.

Dobre toaletno milo

ne sme samo prijetno dišati, temveč tudi po svojih sestavinah v medicinskem smislu delovati očistujoče na kožo. Samo tako lahko koristi pri negovanju telesa. Ravno zato so Fellerjeva Elza-mila zdravja in lepote tako cenjena. Paket s 5 vrstami mila za 52 Din brez daljnjih stroškov pri lekarnari Feller, Stubica Donja, Elzatrž 16. Savska ban.

Škol dr. Karl Fritz, dolgoletni pastir porenskega katoliškega prebivalstva in znani katoliški kulturni delavec, je umrl v Freiburgu.

Glavni tajnik fastistične stranke Giovanni Giuratti je moral odstopiti. Na njegovo mesto je imenovan Starace, ki je eden najbolj gorečih zagovornikov fašističnega sistema.

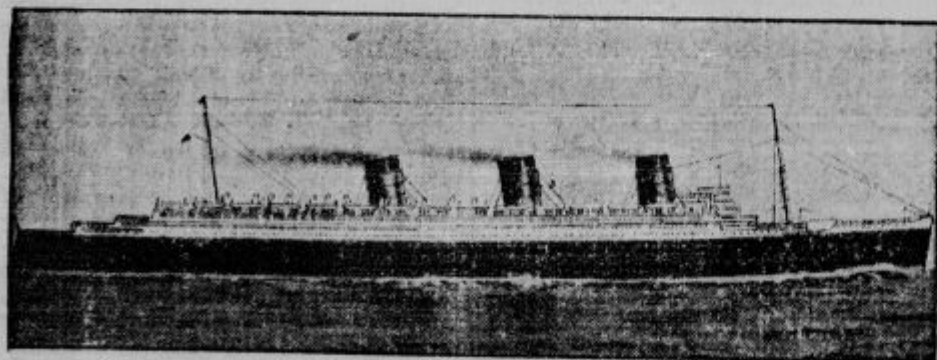
Pomožna akcija za brezposelne in reveže v Ameriki. Šolski otroški, oblečeni v bele volnene obleke pobirajo za reveže milodare. Na sliki: predsednika Hooverja in soprogo ustavijo otroci in ja prosijo za prispevek.

Model nove katoliške katedrale v Belgradu, ki jo bodo pričeli graditi prihodnje leto.

Nemški kancler Brüning, vodja katoliškega centra, govori na radio. Govor, ki je vsled svoje odločnosti in tehtnosti vzbudil v vsej Evropi silno zanimanje, smo prinesli v včerajšnji številki.

Anglija je ustavila graditev največje ladje sveta.

Slika predstavlja model 73.000 tonskega parnika Cunard Linije, čigar graditev so morali radi slabega angleškega gospodarskega stanja ustaviti. Parnik, ki bi v svojih dimenzijah posekal vse ladje sveta, je bil zamišljen kot rival »Bremena« in naj bi Angliji zopet priboril »modri trak« Oceana.

Učiteljica: »Francek, zakaj pa pravimo materni jezik?«

»Francek: »Zato, ker oče malokdaj pridejo do tega, da bi mogli jezik rabiti.«

Gost: »Nič me tako ne ujezi, kot če najdem las v juhi.«

Natakar: »Še bolj nerodno bi bilo, če bi imeli juho v lasih.«

Japonski ministrski predsednik Wakatsuki, ki je svojim kabinetom odstopil.

nadaljnjih odločitev, ki bodo pravočasno razglašene, bodo Narodna banka in vse njene podružnice kupovale omenjeno srebro po ceni, ki bo v skladu s ceno srebra na svetovnih tržiščih.

d Za novo katoliško hišo božjo v Belgradu. Stara Srbija je bila, kakor znano, v predvojni dobi misijonska pokrajina katoliške cerkve. Takrat je štela belgrajska cerkvena občina komaj 3000 duš. Takrat je za silo še zadoščala kapelica v Krunski ulici. Nagli povojni razvoj našega glavnega in prestolnega mesta je pa v zadnjih letih izredno pomnožil število belgrajskega prebivalstva in že danes cenijo število katoličanov na 30.000 duš. Umevno je, da mala kapela v Krunski ulici več ne zadošča verskim potrebam tolikega števila katoličanov, ki bo pa umevno še vedno naraščalo, in da je gradba potrebam in dostojanstvu katoliške cerkve v Belgradu primerne katedrale nujna potreba. V dosego tega namena je dovoljena loterija, katere srečke se že dobivajo.

d Ustanovni občni zbor zveze občinskih hranilnic se je vršil 9. decembra v Zagrebu. Misel za ustanovitev te zveze je bila sprožena že meseca julija ob priliki sklicanja Zveze jugoslovanskih mest v Sarajevu. Takrat že je bil izvoljen odbor z nalogo, da sestavi pravila. V odboru se nanajša tudi zastopnik vlade. V naši državi obstoja 27 mestnih hranilnic, 19 občinskih hranilnic, 6 banovinskih hranilnic in 6 okrajnih hranilnic, katere bi se vse pridružile nameravani zvezi občinskih hranilnic.

d Besnenje viharja. V soboto 12. decembra je besnel močan vihar nad vsem Primorjem vse do Trsta. Na Sušaku in Reki je dosegel vihar brzino 70 km na uro, v Trstu pa je divjal celo z brzino 110 km. Na Sušaku je vihar razbil mnogo sip na oknih, polomil mnogo drevja, raz nekatere hiš pa je potrgal celo strehe. Na Reki je vihar vrgel na tla štiri osebe, ki so bile težje ranjene in so morali iskati zdravniške pomoči v bolnišnici. — V Trstu je vihar istotako prevrnil nekoliko oseb, ki so morale zahtevati zdravniško pomoč.

d Jugoslovanski parnik »Marjan«, ki je plul iz italijanske Ankone, je nasedel na sipine v bližini Medulina v Istri, vendar se je rešil s pomočjo nekega italijanskega parnika.

d Popravljena narava. Človeški duh obvladava tudi to, kar narava pokvari. Posebno velja to za nedostatke človeške kože in las, ki se dajo odstraniti z dobrimi sredstvi, kot so: Fellerjeva Elsa-pomada za zaščito kože in Fellerjeva Elsa-pomada za rast las (dva lončka brez daljnjih stroškov 40 D'n), ter Fellerjeva Elsa-mila lepote in zdravja (5 kosov 52 Din franko). — Naroča se pri lekarnarju Eugen V. Feller, Stubica Donja, Elzatrč 16, Savska banovina.

d Požar je popolnoma upépešil hišo malega posestnika Alojzija Podpečana v Brdeah, občina Dobrna.

d Do tal je pogorelo gospodarsko splotje gosp. Antona Svigla na Igu pri Ljubljani.

d Požar je uničil vozarno trgovca Rieglerja na Pragerskem.

d Vlak je skočil s tira. Dne 12. decembra ob 21. je tovorni vlak št. 261-II med postajama Stara Pazova in Indjija selo na križišču, kjer se odvaaja proga proti Nove-

PO NAPORIH hitra pomoč

Takojšnje gretje, pomirjujoče učinkovanje SLOAN-OVEGA LINIMENTA Vam da naglo zložnost in pomoč. Prodira v kožo brez utrenja. Učinkuje naravnost na vzrok bolezni, na razburjene živce in ranjena mesta. Naglo pomirja bolečine.

Rabite SLOAN-OVO mast proti revmatizmu, bolečinam v križu, išiasu, bolečinam v hrbtu, distorzije in kontuzije in proti vsem vrstam bolezni v mišicah.

Dobiva se v vseh LEKARNAH in DROGERIJAH

SLOAN-ov LINIMENT

odpravi bolečine.

mut Sadu, zavozil po krivdi strojevodje na slepi tir. Zaradi velike brzine je skočila s tira lokomotiva in 18 vagonov. Pri tem je smrtno ponesrečen en zavirač, ranjene pa so štiri osebe, ki so spremljale vlak. Tem so nudili zdravniško pomoč. Škode okrog 300.000 Din.

d Vlak je do smrti povozil 57 letnega Tomažiča Antona iz Podboršta pri St. Vidu na Dolenjskem. Zjutraj je bil še pri sv. obhajilu. — Večni pokoj!

d Strašna nesreča se je pripetila dne 9. decembra v bližini Celja. Mestni avtobus Celje—Zalec—Vransko, ki vozi ob pol 11 iz Celja, je drvel po državni cesti. Pri prehodu čez železniški tir je trčil avto, ki je bil poln ljudi, ob ravno prihajajoči vlak. Učinek je bil grozen. Na mestu so umrli: Ivan Krefl, posestnik v Braslovcah, Filip Posedel in njegova žena iz Zabukovce, Ivan Kranjc in njegova žena iz Zalca, Anton Svet iz Brežic, Frančiška Pristovšek iz Drašine vasi. V bolnišnici so podlegli poškodbam: Anton Dobnik in Marija Zupanc iz Griž pri Zalcu, Otilija Dobelšek iz St. Pavla pri Preboldu. Več oseb leži težko ranjenih, med njimi učiteljica Potočnikova Matilda iz Griž in šofer Bučar. Kdo je krivec nesreče, kakor je ne pomnijo pri nas stari ljudje, bo dognala preiskava. Prehod preko železniške proge ni zavarovan, ker bi bila sicer nesreča nemogoča. Železniška uprava naj bi tu, kakor tudi pri drugih nevarnih prehodih oskrbela potrebne zapornice.

d Z avtomobila je odletel. Na cesti med Slovensko Bistrico in Laporjem se je dogodila težka nesreča, ki je zahtevala življenje 70 letnega prevzitarja Franca Oniča iz Pretreža. Postal je žrtev usodnega padca iz avtomobila na ostrem ovinku v Končnem. Onič je šel peš po cesti iz Slovenske Bistrice, ko ga je dohitel s svojim avtomobilom neki znani trgovec ter ga povabil na vozilo. Starček se je povabilu radi volje odzval in voz je zdrčel dalje po cesti proti Končnem, kjer je Onič iz nepoznanega vzroka odletel iz vozila ter tresčil z vso silo z glavo ob kamenita tla. Pri udarcu si je zdrobil lobanjo ter obležal na mestu mrtev.

d S šoferjem vred se je potopil. V Sisku je neki šofer peljal avtomobil h Kolpi, da bi ga opral. Ko je privozil do Kolpe, se je spustil v vodo, ki je precej globoka. Naenkrat pa je šoferju odpovedala zavora in

avtomobil je zdrknil v še bolj globoko vodo in se s šoferjem vred potopil. Šofer je bil toliko prisotnega duha, da je razbil steklo in prišel na površino vode živ. Ob steklu pa si je močno porezal roke in so ga morali prepeljati v bolnišnico. Avtomobil so pozneje z velikim trudom izvlekli iz vode.

d Raz streho je padel 5 m globoko železnični sprevodnik Rudolf Fifer iz Zaloge pri Ljubljani. Pri padcu se je močno poškodoval.

d Čudna zmeta. Oni dan se je 16 letni dijak Jurij Fenz s Planine nad Jesenicami sankal na hribu. Sklonjen nad sankami jih je v počepni hoji pehal pred seboj. Mimo njega je švignil zajec, takoj nato pa je počil strel in Fenz se je zgrudil z okrvavljeno glavo. Dobil je strel šiber v glavo. Gozdni čuvaj, ki je strel oddal, se je namreč »zmotil«. Videl je zajca, ko je bežal, za njim pa sankalca. Misli je, da je sankalec lisjak, ki se podi za zajcem ter je ustrelil. Fenza so prepeljali v ljubljansko bolnišnico, kjer ga zdravijo. Njegovo stanje pa je nevarno.

d V Sodražici je umrl 6. decembra po dolgi, mučni bolezni edini sin posestnika Karla Kordiša. Staršem in sorodstvu naše sozalje!

d Kadar smrtna kosa kosi... V Laškem je umrla gospa Petrina Trop, rojena Droč. — V ljubljanski bolnišnici je preminula gospa Frančiška Marn, roj. Pavšek, dolgoletna cerkvena pevka. — V Ljubljani je zapustila solzno dolino 87 letna gdč. Marija Fortuna. — V Lukovici je odšel v večnost gosp. Gustav Vidic, višji revident v pokoju. — V Ljubljani so položili v grob gospo Marjeto Weis, vdovo po poštnem poduradniku. — Pri Sv. Roku pri Sevnici je zaspal v Gospodu posestnik gosp. Ivan Blaznik. — V celjski javni bolnišnici je umrl posestnik Miha Burkeljc. — Na Otočnem vrhu pri Pungartu je odšla po plačilo v večnost dobrotnica raznih cerkva 84 letna Oven Marija. — V Ljubljani so pokopali trgovca gosp. Jožefa Mraka. — V Grajski vasi pri Gomilskem je odšla po plačilo v večnost 82letna gospa Neža Rak, vdovljena Slander, mati gornjegrajskega gospodarja župnika. — V Ptujju je zatisnil na veke oči notar gosp. Kazimir Bratkovič. — V Ljubljani je zaspala v Gospodu ga. Ivanka Debevec, vdova po mestnem računskem revidentu. — Istotam so položili k večnemu počitku gdč. Ciuho Pavlo. — V ljubljanski bolnišnici je umrl mirnski župan g.

Gandhi je pred svojim odhodom iz Londona posadil majhno drevesce, ki naj spominja pozne rodove na njegovo bivanje v britanski prestolnici. Listi pripominjajo, da je to drevo tudi edini plod konferenc, ki so jih angleški državniki imeli z voditeljem Indijcev.

Na desni:
Največjo francosko literarno nagrado (nagrada iz zaklada Goncourt) je letos dobil mladi pisatelj Jean Fayard za roman »Mal d'amour« (Zlo ljubezni).
Na levi:
Gregor pl. Ompteda, znani nemški pisatelj je umrl v Moskvi v starosti 58 let.

Barbarstvo boljševikov. Cerkev Zveličarja, eden znamenitejših spomenikov ruske arhitekture, katere pet kupol je spadalo h karakterističnim slikovitostim Moskve, so boljševiki s šestimi naboj dinamita dvignili v zrak in razdejali. Na tem mestu bodo postavili »Palaco sovjetov« v neokusnem sovjetskem slogu. Cerkev Zveličarja je bila zgrajena kot spomin na rešitev Rusije od napada Napoleona!

Prvo odlikovanje španske republike je podelil sam predsednik vlade Azana svetovno znani ple-salki La Argentina na odprtem odru.

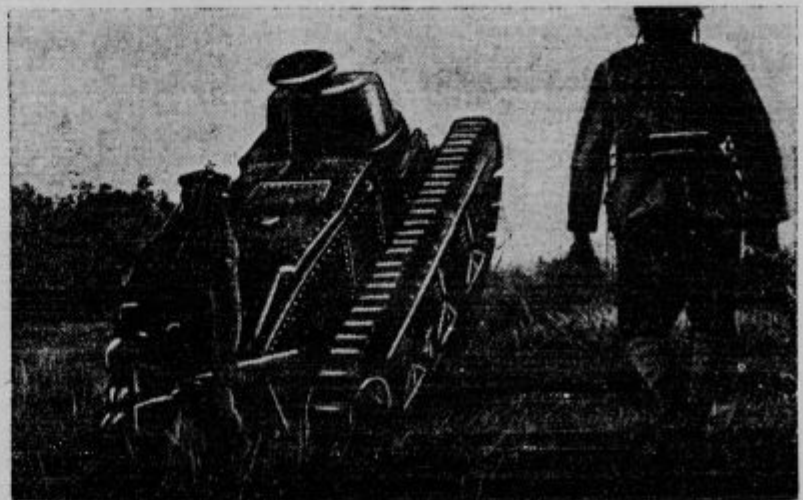

Sodnik: »Torej, draga tovarišica, v zaden ukradene zlate ure si oproščena.«
Obtoženka: »Tovariš sodnik, ura je soved moja in jo lahko obdržim?«

Adolf Hitler in stotnik Göring, ki igrata odločilno vlogo v sedanji krizi v Nemčiji. Kakor smo v političnem delu obširno poročali, pripravlja Hitler splošno ofenzivo na vlado, ki jo boče prevzeti s svojimi ljudmi. V to svrbo je poslal tudi svoje emisarje v inozemstvo.

Rogar: »Kaj, tri svoje hiše imate, pa iščete okrog zase stanovanje?«
Logar: »Ja, veste, v mojih hišah so stanovanja predraga.«

Zanimiv posnetek v mandžurskega bojišča: Pod zaščito malih tankov napredujejo japonski vojaki, maskirani in do zob oboroženi.

Franc Peček. Za župana je bil imenovan le-tos 1. decembra. — V Vidmu ob Savi so pokopali posestnika gosp. Franceta Vidmarja. — V Kranju je odšla v večnost Cvetka Bernikova. — V Ložu je preminula 84 letna Frančiška Lah, rojena Meden. — Počivajte v miru!

Znižana poština. Ker je poština za zavike znatno znižala (čez 300 Din pri meni itak prosta) se priporoča, da si takoj naročite cenik in vzorce od tvrdke Stermecki. Celje, kjer lahko kupite razno blago za božične praznike po zelo znižanih cenah.

d Pod nožem je izkrvavel 18 letni Alojz Vovk, posestnikov sin iz Slivnice pri Grospljenu. — S koli in sekirami so popolnoma razmesarili 28 letnega posestnikovega sina Tomaža Tomaziča v Muretincih pri Ptujju. — Z nožem so prerezali trebuh Jožetu Maruhu v Št. Vidu pri Ptujju. — Lobjanjo so do smrti razbili mizarskemu pomočniku Pichlerju v Ločiču pod Sv. Urbanom pri Ptujju. Pri vseh navedenih žalostnih slučajih je bil vojskovodja — kralj alkohol.

d Boj s tihotapci. Pri Sv. Duhu na Ostrem vrhu na avstr. meji je prišlo do prave bitke med našimi obmejnimi fi-

nančnimi organi ter petorico drznih tihotapcev, ki so prekoračili mejo, obloženi z raznim tihotapskim blagom. Pri tem pa jih je zasačila patrola, ki je pozvala tihotapsko petorico, naj se ustavi. Na ta klic pa so tihotapci začeli bežati in niso navzlic ponovnim pozivom obstali, ampak so med begom oddali proti financarjem več streliv iz samokresa. Patrola je bila v tem trenutku prisiljena, da se posluži orožja in je naperila cevi proti streljajoči petorici. Sredi bitke je padel na tla eden izmed tihotapcev. Ko je patrola prišla v njegovo bližino, je videla da je tihotapec mrtev. Ostali štirje tihotapci pa so v zavetju temne noči pobegnili v neznan smer ter se za njimi vršijo poizvedbe.

d Zaščita države. Dr. Dragotin Toth je obsojen na 4 leta robije in 5 let izgube državljskih pravic. — Ant. Kraljič na 5 let robije in izgubo državljskih pravic. — Josip Miklavžič na dosmrtno ječo in trajno izgubo častnih pravic. — Milivoj Ivankovič na 8 let robije in trajno izgubo častnih pravic. — Jakob Suhan na 3 leta robije in 5 let izgube častnih pravic. — Štefan Sabol, Josip Tarle, Grga Sulečić po 3 leta robije in po 5 let izgube časti. — Ivanka

Zelesnik na 1 leto strogega zapora. — Štefan Radeljak na 1 leto robije in 5 let izgube častnih pravic. — Peter Bakovič na 2 leti robije in 5 let izgube častnih pravic. — Ivan Buzina pa je bil oprošten.

Nove knjige in skladbe

Josip Lavtizar: **Bled in Briksen**, zgodovinska povest iz 17. stoletja. Ljubljana 1931. Samozaložba. Cena 12 Din. — Sivolasi, a še vedno mladeniško čili pisatelj, je za svojo osmedesletnico (12. decembra) izdal gori imenovano, lično opremljeno knjizico, ki vsebuje zanimivo povest iz časov naših prednikov, podložnikov briksenskih škofov na Bledu. Pisatelj, ki je po svojih delih znan menda vsakemu Slovencu, nam z njemu lastno priprostostjo in zanimivim opisovanjem odkriva lep pogled v življenje naših dedov pred 300 leti. Našim čitateljem lepo in ceneno knjigo prav toplo priporočamo. Tudi obiskovalci naših društvenih knjižnic bodo radi segali po njej.

P. Hugolin Sattner: **Božičnice za samospjev**, mešan zbor in orgle. Jubilat Sattner je ob svojih 80 letih poklonil božjemu Detetu šest lepih božičnih skladb, ki bodo važen prispevek k božičnemu glasbenemu repertoarju slehernega pevovodje. Vsem pevovodjem in zborom zbirko toplo priporočamo. Dobi se v Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani. Partitura stane Din 20.—, glasovi po Din 4.—.

3 % popust (dividenda)

se prične izplačevati dne 18. l. m. v vseh naših poslovalnicah na sledeči način:

1. Ta dividenda se vpiše na delež in deležno rezervno vsem onim članom ki še n' majo polnplačanega deleža 25 Din in deležne rezerve 200 Din.
2. Kdor ima pri zadrugi bodisi tekoč ali zastal dolg, se mu dividenda odpiše na dolg.
3. Vsem drugim članom se bo dividenda izplačala ozi. ob nakupu kot plačilo vpoštevala.

Člani agitirajte za Konzum, držite se svojega ognjišča, pridobite vsaj enega člana!

Člani, ki pridobe do 15. januarja 1932 vsaj tri nove člane-odjemalce, dobe posebno nagrado.

I. delavsko konzumno društvo v Ljubljani

r. z. z. o. z.

3 RAZNO

Pes in človek. Francoški pisatelj Pierre Millevé meni, da je bilo zblizanje človeka in psa prvotno združitev dveh medsebojno podpirajočih se bitij. Pes se je zatekel k človeškim naseblinam, od katerih je pričakoval koristi. Pri tem pa je nehotično služil človeku. Človek je to opazil in je rad dovolil psu prihajati v nasebino. Se zdaj pes pri mnogih nomadskih narodih nikomur ne pripada. Tako je bilo vedno ne samo pri pastirskih plemeni, temveč tudi pri plemenih, ki so že imela stalna bivališča in celo v mestih, kakor na primer v Carigradu. Po Carigradu so se psi klatili v velikih krdelah in gospodarjev sploh niso poznali. Nekaj podobnega je s šakalom (tako vrste volka), katerega srečamo daleč od slovenskih bivališč zelo redko, na tudi s hijeno, kajti stepna hijena je mnogo bolj redka, nego hijena, ki se klati okrog zamorskih nasebin. Krdela divjih psov — divjih psi žive vedno v krdelih —

Jeremias Gotthelf:

DEKLA LIZA

Dasi je Kristen nevojen, mu je vendar Liza čimdalje bolj všeč. Vedno močneje se mu vriva misel: to ali pa nobene. Zaradi nje prehodi marsikatero pot, pogosto prihaja v hišo, kjer služi, še bolj na goso pod njeno okno, toda vselej zaman. Vsakokrat sklene, da ne pride nikoli več, a sklepa ne more držati. Ko zasliši Liza njegov glas, pride k oknu in se pogovarja, toda dalje je ne more spraviti. Čim nežeje Kristen govori, bolj Liza molči. Če ji omeni poreko, je pogovor končan, če postane zaupen in ji razlaga svoje razmere ali jo vpraša po njenih, zapre okno. Ob takih prilikah je zelo hud. Toda Kristen niti od daleč ne sluti, kakšen boj divja v Liziinem srcu.

Od začetka ji je bilo v tujini dobro. Sama je bila in brez križev od čestote strani; toda včasih ji je prav vsled osamljenosti postalo tesno pri srcu. Človeka brez križev na svetu ni. Hudo je, če človek nima nikogar, h komur bi se zatekel, na katerega bi se mogel v potrebi zanesiti. Marsikatero srce na tem izkrvavi. Ko se bliža Kristen, postavni Lizi dobro de, saj je on zanjo mest v nekdanje razmere. Iz dekline bi postala gospodinja. Toda, če se hoče omožiti, mora povedati, kdo je, in razodeti svoje skrivnosti. Tega pa noče, tega ne more.

Liza je sama zase prepričana, da jo bo Kristen takoj zapustil, ko zve, čigava je. Tega ne bi mogla prenesti. Predobro čuti, kako na slabem glasu je njen oče po vsej deželi in da v tej dolini stokrat bolj ce-

nijo ubogo dninarico kakor hčer zloglasne družine. Marsikatero revno dekle se veseli bogatega moža tudi zato, da posveti staršem vsaj z žarkom veselja v njihove stare dni. Hči slabih staršev tega veselja ne pozna. V novo družino prinese samo sramoto, slabim staršem pa ne more pomagati, ker jim ne more odvzeti sramote. Liza dobro ve, da očetu pomagati ne more. Denar bi bil le olje na ogenj. To je prekletstvo slabih staršev, da zastrupljajo življenje svojim otrokom. Njihovo slabo življenje je počasi, ki še hodi okoli, ko čni že dolgo trahne v grobu. Vedno je otrokom za petami, kakor nezdravljiva bolezen jih zgrabi, kadar se jim hoče približati sreča, vziti boljši dnevi.

V ubogi Lizi divja hud boj, toda svoje skrivnosti ne more izdati. Če bi Kristen videl, kako v boju pretaka solze, vzdihuje in moli, bi ne bil nanjo tako hud; če bi to slutil, bi se s podvojeno ljubeznijo potrudil, da bi odkril njeno skrivnost, toda Bog ni zastoj očem drugih prikril, kar se godi v naši notranjosti. Večkrat jo prime, da bi odšla, da bi v temni noči izginila kakor nekoč od doma, toda ne more. Sama sebi prigovarja, da bodo za njo grdo-govorili, da je odšla kakor tatice ali še kaj hujšega; v resnici pa jo zadržuje nekaj drugega, kar si ni nikoli še priznala — Kristen. Ubogo dekle zelo trpi. Največja sreča ji je tako blizu, toda prepada jo loči in jo bo za vedno ločil od nje. Tega prepada druge oči ne vidijo. Zakričala bi od bolečine, pa ne sme. Prenašati mora pikre očitke, češ da iz same ošabnosti in prevzetnosti odbija srečo od sebe.

Tega ji ne očita samo Kristen, ampak tudi gospodinja, ki pozna Kristenovo ljubezen; Lizi, ki jo ljubi kakor svojo, srečo tudi od srca privoščiti. Gospodinja se pritožuje, da ji Liza premalo zaupa. Dosti-

PO DOMOVINI

Redek lovski dogodek.
(Sv. Križ nad Jesenicami.)

Due 12. t. m. je g. župnik Franc Krašnja pri Sv. Križu nad Jesenicami ujel živega kozoroga (steinbocka). Bil je na lovski patrili ter šel po državnih mejah na Golici in Rožici. Tu zagleda komaj 50 m onstran državne meje posebega se kozoroga. Žival se ga je prestrašila ter skočila v grmovje, da bi se skrila. Tu pa se je tako čudno zapletla z rogmi med veje, da ni mogla ne naprej in ne nazaj. Ko župnik to vidi, ni hotel streljati, ampak je hitro priskočil in podrl kozoroga na tla, ki se je obupno branil in potegnil lovca nekaj metrov nazvzdol po snegu za seboj. Končno se je župniku posrečilo, da ga je zvezal in z veliko težavo odnesel na vrh, od tam pa na Jeseniško planino, kjer ga je privezal h grmu. Nato je šel domov po sani in ga pripeljal v župnišče pri Sv. Križu, kjer si ga lahko vsak ogleda. Kozel tehta blizu 20 kg. je najmanj pet let star in popolnoma zdrav. Kozorog je prišel gotovo v naše gore iz daljne Švice s kakšno čredo gamzov. Gospod župnik ga namerava prodati za zoologični vrt v Zagrebu ali pa tudi kakemu drugemu interesentu. Razumljivo je, da prihaja sedaj vsak dan mnogo radovednežev z Jesenic k Sv. Križu, da vidijo živega kozoroga, kralja visokih planin.

Smrtna kosa.
(Škofja Loka.)

V Starem dvoru štev. 7 pri Škofji Loki je umrl dolgoletni naročnik »Domoljuba« g. Jurij Klobova v starosti 66 let. Bil je naročnik našega lista 43 let. Bil je dober in skrben oče in povsod priljubljen. To je pokazal njegov pogreb, ki so se ga v velikem številu udeležili posebno mošče. »Domoljuba« je vedno z veseljem prebiral. Ostali družini in sorodnikom iskreno sožalje, njemu pa večni mir.

Kaj bo o Božiču?
(Tomislav Krimom.)

Vse tiste, ki so dobre volje in željni res pravega božičnega veselja, vabimo na božičnico, ki jo urizedi Katoliško prosv. društvo. Izvajalo bo več božičnih pesmi, deklamacij in ganljivo božično igro: »Na betlehemiški poljani.« Čas božičnice bo

bo natančno načrtan na plakatih. Za to prireditev se bo pobirala samo prostovoljna vstopnina. — Udeležite se gotovo prve predstave, ker božičnice pod nobenim pogojem ne bomo ponavljali. — Na Silvestrov večer pa bomo igrali lepo igro »Lovski tat«. Za to prireditev bo vstopnina znižana. — Društvena knjižnica je odprta ob nedeljah po maši in po litanijah, enako o praznikih in sicer za vse. Pridno segajte po knjigah, ki vam bodo najboljša in najlepša zabava ob dolgih zimskih večerih. Odškodnina, ki jo plačate od knjige je tako majhna, da niti v poštev ne pride v primeri s koristjo, ki jo imate od knjige.

Prosvetno delo
(Vabje pri Lätiji.)

Marsikdo že misli, da je prosvetno delo v naši fari že čisto prenehalo, ker ni nobenega glasu iz našega kraja. Toda temu ni tako. Odkar je naša ljudska hranilnica in posojilnica kupila tik pred cerkvijo veliko hišo od g. Boglja, se je naše prosvetno delo jako poživilo. Naše društvo je s tem dobilo svoje društvene prostore, ki jih je preje pogrešalo. — Letošnjo sezono je začelo društvo v nedeljo z lepo ljudsko igro »Krivoprišežnik«. Predstava je bila prav dobro obiskana, tudi igralci so po večini prav dobro rešili svoje vloge. V prvi vrsti

pa gre hvala fantom, ki so s svojo požrtvovalnostjo priredili dvorano in oder tako očisto, da smo se kar začudili. Seveda je to že začasno, kajti prihodnje leto namerava društvo dvorano in oder moderno preurediti, da bo povsem ustrezala namenu. — Kakor se tuje, pripravljajo za božično božično igro »Mesija«, vzeto iz časa Kristusovega rojstva. To bo ena največjih in najlepših iger, kar jih je društvo uprizorilo. Vabimo vse, da si jo ogledajo. — Knjižnica prav dobro uspeva in se je letos izpopolnila z več lepimi knjigami. Sedaj, ko so dolgi zimski večeri, bi bilo želeti, da bi bil vsakdo član knjižnice in bi si izposojeval proti malenkostni odškodnini razne knjige ter si krajšal dolge zimske večere.

† Ovnčkova mati.

(St. Vid pri Stični.)

Due 7. decembra je umrla Marija Oven (Ovnčkova mati) iz Otečega vrha pri Panzerju. Dočakala je starost 83 let, a še vedno je vodila gospodinjstvo. Vsi svoje pridnosti in modre gospodarnosti je svojo hribovsko, poprej zadolženo kmetijo, pri kateri so tudi vinogradi, tako povzdignila, da je zamogla prav veliko pomagati raznim cerkvam. Posebno primakovska in Pungertška cerkev sta prejeli od nje znatne podpore. Tudi potrebni so dobili pri njej velikokrat pomoč. Pri njeni hiši ni bilo slišati ne kletve, ne prepira. Otroci so bili lepo vzgojeni. Zato je pa tudi ljubi Bog dal svoj blagoslov. Kako priljubljena da je bila pokojna mati, je pokazal njen pogreb, ki je bil 9. decembra ob 10 v Velikem Gabru. Prostorna cerkev je bila skoraj napolnjena.

Moj novi kaplan

Pod tem naslovom bo v prihodnji številki našega lista začela izhajati silno zanimiva in svetovno znana povest irskega zisačelja P. A. Seehana. Zanimiva snov povesti je vzeta iz življenja mladega irskega duhovnika, ki deluje med priprostim ljudstvom v razmerah, ki so našim v marsičem podobne.

Prepričani smo, da bo lepa povest zbudila pri vseh naših naročnikih največje zanimanje.

Opozorite na povest tudi one, ki lista doslej še niso imeli. Saj je povest sama vredna denarja, ki ga naročnik plača za cel list.

krat se ne more otresti sumaičenja, da skriva Liza nekaj hučega, ko še njej ne zaupa, ki ji hoče vendar dobro. Liza to bridko občuti. Shujšala je. Proč ne more, še manj more odgnati pošast, ki stoji med njo in arečo. Med tem gre Liza na semanji dan z gospodinjo v trg. Mnogo ljudi se je zbralo. Mladina je vesela, starci se pogovarjajo o Francozih, ki silijo v deželo. Nekaj prikritih besed pade o svobodi, enakosti in strogi gospodki v Bernu. Seveda govore previdno, ker hudič in Francoz sta tem preprostim ljudem precej enaka. Ko gospodinja vse opravi, zavije proti gostilni, kajti kar tako ne gre domov, posebno na semanji dan ne. S seboj hoče vzeti Lizo, toda ta noče iti. Izgovarja se, da ji ni potreba, da obe ne moreta iti, ker bi tako morali kmalu domov k opravi, da gre sama naprej, gospodinja naj pa le ostane, dokler se ji zdi primerno in dokler ne najde družbe za domov ali prilike, da jo kdo pelje.

Med tem ko se tako razgovarjata, pristopi Kristen, stopi gospodinji ob stran in pravi Lizi, da sedaj pa mora notri; to bi bilo vendar čudno, da bi dekletu ne maralo v gostilno. Liza ostane trdno pri svojem in vlijudno odkloni; da ne more vina prenesti, pravi, in doma da ni nikogar pri hišnih opravkih. Da vendar mora iti, odgovarja Kristen; pila bo kolikor sama hoče; raj bi pa vedel, ali se ga ona sramuje ali ne.

»Kaj vendar tako nespametno govoriš,« odvrne Liza. »Pomislil vendar, kako bi se mogla uboga dekleta sramovati kmeta; pa nikar se ne jezi name, zakaj še vedno je bila moja navada, da se ne dam prositi; pomislil najprej in potem govorim, potem pa tudi pri tem ostanem. Dobrodušna gospodinja, ki ni veliko vedela, ali so na svetu še drugi razlogi kot »hočem« in »ne maram«, je pomagala in silila; rekla je, da je to vendar preveč čudno in če bi bil njo svoj čas kak

pošten fant povabil na vino, bi si ne upala odreči mu in mu napraviti tako sramoto. Res je pa, da taka pomoč najbolj razvema jezo in podžiga strast; zato je bil Kristen vedno silnejši in je hotel Lizo s silo odvesti. Toda Liza se mu je ustavila. Kristen reče z jezo: »Hm, prav, že sama najbolje veš, zakaj ne smeš v gostilno. Pa če ti nočeš — saj imam drugih!« Spustil je Lizo in hitro pograbil drugo deklico, ki je prav tedaj prišla mimo in radevolje je šla z njim. Kmetica je očinila Lizo s hudim pogledom, češ, vidiš, zdaj pa imaš; potem pa je stopila notri. Liza ostane na mestu in srce ji skoraj hoče počiti; jeza zaradi Kristenovih dvoumnih besed in ljubosumnost nad ono, ki je tako rada šla z njim, bi bili kmalu premoogli to, češar ni zmogla ljubezen: kmalu bi bila planila za Kristenom. Pa obdržala se je; zakaj studila se ji je gostilna, kjer se je pokopala čast in sreča njene družine; vrheta je bilo v gostilni najbolj nevarno, da jo spoznajo, ali da bi slišala kaj o svojem očetu. Je že tako: v gostilnah se zbirajo ljudje in imajo dovolj časa, da opazujejo in odkrivajo stvari, ki se pri bežnem srečanju na cesti ne opazijo. Liza je šla domov; toda tako temno še ni bilo v njenem srcu od tistega dne, ko je nesreča tako težko padla nanjo. Od kraja se skoro ni mogla vzdržati joka; pa zaradi ljudi ga je z vso silo zadrževala. Vedno bolj se jo je polasčala bridka, temna bolest in jeza. Tako je torej z njo; nikoli več ne more biti srečna, še celo mučili in sumničili jo bodo in vse bo morala pustiti, da ji rečejo, ker se ne more braniti. Kakor so baje nekoč v silnih izbruhih gore rastle iz zemlje, tako je iz bridkosti njenega srca rastle sklep, da se hoče bolj in bolj zapreti pred ljudmi sama vase, da ne bo z nikomur več imela opravka, govorila ne bo več, kot bo morala in čimprej bo odšla od tu, kjer bodo sedaj tako zelo proti nji.

so imela interes na zblizanju s človekom in blevske naselbine so smatrali psi za nekaj, kar je njim samim potrebno in namenjeno. Lajali so in napadali tuje ljudi in živali, če so se bližali bivališčem njihovih slovenskih prijateljev, ker so jih smatrali za pripadnike, ki jih hočejo preganiti. Zato so spremljali ljudi povsod, kamor jih je gvelo življenje. Sebe pozove si je človek prilastil psi.

Angleški kralj Jurij dobiva na leto 2.254.000 dolarjev letne plače ali civilne liste za vzdrževanje svojega dvora; njegova plača znaša 30krat toliko kot plača predsednika Hooverja.

Čuden dogodek. V Gory na Moravskem se je zgodil svojevrsten primer ozdravljenja. 19 letni slovenski delavec Kamil Moric je bil od rojstva gluhomem in zdravnik so ga smatrali za nezozdravljivega. To dni je delal kakor običajno v tovarni. Pri tem ga je neki sodelavec po neprelijivosti sunil z žarečim železom v oko. Gluhomec je v strašni bolečini odprl usta in zakričal: »Žena, Marija, mati, na pomoč!« Potem se je onesvestil. Očesa mu niso

Na pogrebu je bilo šest duhovnikov. Pevski zbor iz št. Vida je zapel v cerkvi in pri grobu več žalostink. Naj sveti blagi dobrotelj večna luč!

Smrt vrliga moža.

(Sodji vrh pri Semčah.)

Malokdaj se bere ime naše vrligane vasice v časopisih. Živimo na robu velike semiške fare, oddaljeni par ur od Železnice, pa smo navajeni miru. V borbi za vsakdanji kruh poteka naše življenje, kruh pa, ki ga uživamo, je zaslužen s krvavimi žulji. Čakamo boljših časov. Zanima nas pa, kaj se dogaja po svetu. Zato je večina naših posestnikov naročenih na priljubljeni Domoljub. Vsak teden ga težko čakamo, zlasti sedaj v dolgih zimskih večerih. Danes sporočamo Domoljubovim bralcem in s tem številnim znaneem v domovini in Ameriki žalostno novico, da nas je zapustil in se preselil v boljše življenje pri ljudeh zelo priljubljen mož, dolgoleten naročnik Domoljuba, Jože Ivec. Dne 19. oktobra je še zdrav pospravjal janeske pridelke, 20. oktobra pa je začutil bolečine, dobil je šen v glavi, tej boleznici so se pridružilo še druge in 25. novembra je umrl po mukepolni bolezni, ki pa jo je prenašal kot junak, zapustil ženo, s katero sta živela življenje, ki mora biti nam vsem za zgled in otroke, od katerih najulajši še ni star eno leto. Pokojni Jože je bil večkrat v Ameriki in je vračal domov vedno z enako globoko ljubeznijo do žene, otrok in domače zemlje. Še delom svojih rok si je uredil gospodarstvo, ki je danes eno najlepših v naši vasi in čakal, da v miru preživi leta, ki so mu še usojena. Zelen je užival sadove svojega dela v krogu svoje družine. Toda Bog je odločil drugače. V najlepši moški dobi se je spomnil svojega hlape in ga poklical k Sebi po plačilo. — Tebi Jože privoščimo srečo pri Bogu, razlaščenim preostalim pa izrekamo iskreno sočutje.

Versko življenje.

(Škočjan pri Mokronogu.)

Duhovne vaje za moše in fante se bodo vršile od 20. do 23. decembra. Vodil jih bo p. Franc Ačko iz Ljubljane. — Misijonska razstava bo v društveni dvorani 19. t. m. za šolsko mladino, v nedeljo, dne 20. t. m. za odrasle. Pridite pogledat! Vstopnina je prosta, pobirali se bodo prostovoljni darovi za misijone.

Novice.

(Raka pri Krškem.)

»Miklavž, Miklavž,« je »žuborela« mladež v nedeljo 6. decembra, ko je prišel, spremljan od an-

gelov in parkljev po večernicah v društveno dvorano. Da ste videli, kako srečni, veseli in zadovoljni so bili naši malčki — Na praznik Brezmadežne smo se poslavljali od našega g. g. kaplana Alfonza Jarca, ki odhaja za župnega upravitelja v Poljane pri Toplicah. Dve leti je gospod deloval v naši župniji. Kako je bil priljubljen, so je videlo ob slovesu. Nobeno oko ni ostalo suho. Raka kaj takega še ni doživel! Blagenu gospodu, gorečemu ljubitelju mladine, želimo tudi v nadaljnjem pastirovanju kar najlepše uspehe!

Razno.

(Hotedrčnica.)

Vidimo, da dopisujejo od vseh strani, pa naj bo še od nas par novic. Svetovni strah skrizar se tudi nas ni izognil. Živine ne moremo po nikaki ceni spraviti v denar. Nekateri si pomagajo na ta način, da kar doma koljejo in prodajojo, pa še to gre bolj slabo, ker ni denarja. Isto je z lesom. Če gre les, dobi kmet nekaj zanj, zraven tega pa še delavci in vozniki zaslužijo. Tako pa vse stoji. — Tudi Mlekarna ne more redno plačevati mleka. Opozarjamo pa zadrudnike, naj se mlekarno trdno držijo, kljub temu, če je treba kaj žrtvovati, kajti le v slogi je moč. — Na Miklavževo nedeljo je bil v Društvenem domu sestanek, na katerem se je ustanovil odbor Katoliške akcije, katerega žakajo težke naloge. — Dramatični odsek je otvoril letošnjo sezono s »Črno ženor, zgodovinsko igro v 8 slikah. Igralci so svoje vloge dobro rešili ob polno zasedeni dvorani. Na Miklavžev večer je pa bila na vrsti veselejša »Županova Mica«. Za sveti večer pripravljajo odsek krasno igro »Čez deset let«. Ta igra predstavlja gorje družine, ki ji je odšel oče v svetovno vojno. Ne zamudite te prilike in pridite si jo ogledati. Na Silvestrovo se bo pa predstavljala »Zmaga ljubezni, ljudska igra v 2 delih. Čisti dobriček te predstave se bo obrnil v korist hotedrčskih revežev. Dolžnost vsakogar je, da s svojo udeležbo pripomore do večjega uspeha.

NAZNANILA

Črnuče. V nedeljo 20. decembra ob 3. uprizori Prosvetno društvo dramo »Kralj na Betajnovi«. Pridite pogledat!

n Dol pri Ljubljani. Kat. prosvetno društvo naznanja, da vprizori na Štefan dan 26. decembra ob 15. veselo tridejansko igro »Dva tišča«. K obilni udeležbi vlijudno vabimo vse od blizu in daleč.

Pravni nasveti

Premestitev vojaka M. D. A. Vaš ein služil vojake v južnih krajih države in se bojite za njegovo zdravje. Prošili bi radi za sinovo premestitev v naše kraje in vprateje kam bi se obrnili. — Kolikor nam je znana praksa v podobnih slučajih, vam bo težko doseči premestitev. Če pa le hočete positi, je pa za sina merodajen njegov komandant, kateremu mora tudi sin sam izraziti svoje prošnje ali želje.

Štirje posestniki in pot. J. K. Vaše vprašanje o štirih posestnikih, ki so imeli vsak dve poti na svojo parcelo in so se toževali, je nerazumljivo in ne vemo kaj hočete. Razložite jasneje.

Plačilo za strojenje. F. H. C. Koliko sme računati strojar za strojenje kože? — Predvsem velja dogovor in mu morate toliko plačati za kolikor ste se dogovorili. Če pa se za plačilo niste dogovorili, pa velja da je pogojeno primerno plačilo. Koliko je v vašem kraju primerno plačilo za strojenje kože, vprašajte kakšnega strokovnjaka iz usnjarske stroke. Kolikor bo ta povedal, toliko plačajte, za ostanek se pa lahko pustite od strojarja tožiti. Sodišče bi v tem slučaju zaslišalo izvedenca in če bi ta potrdil, da ste zadošči plačali, bo strojar tožbo izgubil in bo moral plačati stroške. Seveda pa je vpoštevatv tudi to, da gre za tako malenkosten znesek, da se ne izplača tožariti in upamo, da se boste že zlepa pobotali s strojarjem. Strojarja pa ne morete prisiliti, da bi kožo, ki jo je ustrojil pridržal mesto plačila. Pretirano zaračunavanje je pa kaznivo tudi po zakonu o pobijanju draginje. Ta zakon določa, da je obrtnikom prepovedano zahtevati pretirano ceno za svoje obrtno delo. V tem primeru se smatra za pretirano ceno ona, ki je višja od pristojnega zaslužka dotičnega obrtnika glede na draginjo v kraju kjer posluje in na dejanske režijske stroške njegovega obrta. Kdor se pregreši zoper navedena določila se kaznuje z zaporom do 3 mesecev in v denarju do 10.000 dinarjev. Pripominjamo, da se zaporna kazen p otem zakonu ne sme izpremeniti v denarno. Sodišče uvede kazensko postopanje zoper navijalce cen na predlog državnega tožilstva, kamor je v takih slučajih poslati ovadbo.

Notarski račun. I. J. S. Radi bi zvedeli, če vam notar ni preveč računal za delo ki ga je imel s kupno pogodbo za posvetilo itd. — Ponovno povemo, da ne mrem na tem mestu ocenjevati no-

4
mogli več rešiti, a zato se mu je razvezal jezik in se mu je vrnil sluh. Zdravniki pravijo, da je ta primer pravcat medicinski čudež in dokaz za možnost ozdravljenj po velikih nenadnih prestrašenostih in bolečinah.

V carigraski knjižnici na Turškem se nahaja rokopis slovečega starogrškega pesnika Homerja, pisan z zlatimi črkami na kačji koži.

Točen odgovor. Učitelj: »Kje si bil rojen, Tonček?« Tonček: »Domale V zadregi.« »S svojo staro si ne znam več pomagati. Življenje z njo je postalo neznošno.« »Pa ji pokaži zobe.« »Saj sem jih pokazal, pa mi je dva izšla.«

V gostilni. — Kako to, gospod natakar? Eden najstarejših gostov sem, pa sem dobil samo en kosček mesa, sosedu pri sosednji mizi ste pa prinesli dva. — Gospod, vaš kosček smo pozabili prezezati.

Delokrog ministra. »Ali bi mogla govoriti z gospodom poljedelskim ministrom?« — »Zelo je zaposlen. Kaj bi pa radi?« — »Pelargonije imam na oknih, pa ne cveto.«

Ko je gospodinja prišla domov, jo je še potrdila v tem sklepu; mislila je seveda drugače, pa že ni dano vsem ljudem, da bi prav računali, še s števili ne, kaj šele z besedami. Pripovedovala je, kako je Kristen veseljačil v gostilni. »Čisto po pravici se ti tako godi, in jaz ti skoro privoščim; saj to vendar ni nikomur podobno, da dekla tako napravi kmetu. Pri vsem tem se mi začinja dozdevati, da mora tu zadaj nekaj biti, da ni vse v redu; drugače si tvojega vedenja ne znam razlagati — če pa ni nič res, pa povej.« Liza je odvrnila z upornim molkom in z njim je šla v posteljo, z njim se je zbudila, ko je trkalo na okno in se je Kristen oglašal pred oknom. Ni mogel prenesti, da bi solnce vželo nad njegovim sporom z Lizo. Pil je — kakor pravimo — dobro vino in kolikor bolj je pil, toliko boljši je postajal. Kolikor bolj se mu je na potu domov vino razlivalo po udih, toliko bolj ga je vlekle Lizi, da bi se spravil z njo. Ko je stopil z onim dekletom v gostilno, je ukazal prinesiti pol litra in naročil prigrizek, pa samo, da bi se je odkrižal, kakor se spodobi; potem pa je z izgovorom šel ven, plačal in ni ga bilo več. Njegova spremljevalka — brihtna glava — je kmalu opazila, kako stvar stoji, pa ni tožila in zabavljala, pač pa je na račun, ki ga je Kristen poravnal, povabila drugega in s tem je tudi dobila spremljevalca za domov. Ubogemu Kristenu ni šlo tako dobro. Liza je bila vsled pripovedovanja gospodinjje le še bolj razdražena in je ostala trdno pri svojem sklepu: na vse Kristenove prošnje ni dala odgovora. Glavo je morala skrivati v blazino, da ni slišal njenega joka; pa ostala je trdna in ni odgovorila besedice. Kristen je postal nazadnje divji, pa Lize ni omajal; odšel je napol v jezi napol v veri, da Liza pretrdo spi in ga ni slišala. Pa kmalu je spoznal, kaj Liza misli. Stara prijaznost je bila preč: Liza je bila

do njega skozi in skozi tuja, odgovarjala mu je le kolikor je bilo treba; če ji je voščil »dober dan«, je odgovorila s kratkim »Bog daj«, drugače pa si ni nič dala k sebi. Kristen je postal radi tega vrazje divji, Lize pa vendar ni mogel pustiti. Stokrat si je rekel, da ne bo več nanjo mislil, da se je bo čisto iznebil, pa je vendar neprestano prihajala pred njegove oči; njeni beli rokavčki so se mu svetlikali skozi sedmero ograj in kar za lase ga je vlekle pod njeno okno. Stokrat je sklenil, da bo na hitro vzel katero drugo in tako napravil vsemu konec; vendar z nobenim dekletom ni mogel biti prijazen in če je katera bila do njega dobra, je postal on do nje hud; zdelo se mu je, da so samo druge krive, da se je Liza nasproti njemu tako zaprla.

Med tem ko je v Kristenovem srcu rasla bolest kot plevel na pogosteni njivi, pa je od dne do dne naraščal tudi hrup v Francozov. Vojaki so bili že zdavnaj na nogah. Bataljonov je že stalo nasproti Francozom, ki so se ustavljali ob meji. Vedno bolj je rasla v ljudstvu vera, da se Francoz boji, da si ne upa napasti; med tem pa so se utihotapili v deželo ljudje, ki so razširjali take govorce: poveljniki mislijo ljudstvo izdati; če bi ne bilo tako, bi Francoz že kdaj odšel, tako pa čaka trenutka, ko bo s poveljniki popolnoma dogovorjen... Pristno podeželsko ljudstvo je sovražilo Francoze ko samega Antikrista, še bolj kot kakšne kanibale, ki jedo ljudi; zato so postajali ljudje strašno nevoljni zaradi odlašanja poveljnikov; prav to odlašanje jih je potrjevalo v mislih, da bi taka obrekovanja utegnila biti resnična. Pa je že tako, kadar se začne: ena huda novica prepodi drugo. Kakor bi počilo je prišlo poročilo, da je izbruhnila vojna in da so po dolinah razposlani sli, ki naj vse odbrano moštvo spravijo na zbirališča.

tarekih in odvetniških stroškov. Notarska tarifa je objavljena v Službenem listu št. 16 z dne 5. marca 1931. Če jo prečitate, boste sami lahko presodili, če je vaš račun primern. Če je pretiran, plačajte toliko, kolikor je primerno, za ostanek se pa lahko pustite tožiti in bo nato sodišče presodilo ali je notarjev zahtev upravičen ali ne.

Preorana steza. S. A. S. Preko sosednjega travnika, ki meji na vasega je vodila steza. Sosed je pa travnik preoral in hoče a tem ljudi odvrtiti od hoje po travniku. Vi se bojite, da ne bi sedaj pričeli hoditi po vašem travniku in vprašujete, če bi lahko prisilili soseda, da bi pri meji pustil nekoliko nezoranega svela za stezo. — Kar se tiče hoje po vašem travniku, vi lahko vsakomur hojo zabranite eventualno tudi s tožbo, če bi drugače ne odnehal. Po sosedovem travniku pa imajo pravico hoditi tisti, ki so nad 30 let hodili. Če jim sosed pravico do hoje krati, ga lahko tožijo in pred sodiščem uveljavijo svojo služnostno pravico hoje. Če je sosed travnik zoral in a tem tudi stezo, še ni sigurno, da bi sodišče smatralo, da komu krati pravico do hoje. Tako se običajno da in lastniki navadno zorjajo celo nivo, preko katere vodi steza. Zato vas pred tožbo svarimo.

Nečaki nimajo pravice do nujnega deleža. M. K. S. Poročeni ste z ženo, ki ima še pet bračev in sestri. Dve samski teti Vaše žene in ostalih otrok posedujeta majhno hišico, ki jo nameravata izročiti Vaši ženi proti temu, da bi ta ostalim bračim in sestram izplačala majhne deleže. Bračje in sestri Vaše žene pa zahtevajo večje deleže. Ali so za to upravičeni? Ne. Če so tete brez lastnih otrok, potem lahko razpolagajo s svojo imovino kakor hočejo. Lahko dajo hitico ali Vaši ženi ali pa tudi vam. Le če bi se stariši navedenih tet živeli, potem bi morali teti živčim starišem zapustiti nujni delež, t. j. tretjino svojega premoženja, dočim bi le z ostalima dvema tretjinama premoženja lahko evobno razpolagali.

Mladolena žena. G. F. S. Vaša žena je posedovala po umrlem stricu nekaj denarja. Denarja pa ne dobi v roke ker je stara že 20 let in pravi notar, da mora to dovoliti njen varuh. Ker ste se pred dvema leti z ženo poročili smatrate, da veljate sami za varuha svoje žene. Kako bi prišla žena do denarja? — Svetujemo vam, da pri Vašem okrajnem sodišču poizveste, kako je z varuštvom Vaše žene. Morda ima skrbnika le za svoje premoženje. Lahko pa predlaga žena, da se to skrbstvo prenese na vas, ki ste njen mož.

Razmišljanje o siromaštvu

Skrb za potrebne siromake današnjih dni ni še vzorno urejena.

Večkrat se je že pisalo, da podpora za brezposelne ne dosega svojega namena. In ga res ne. Kdor ljubi delo, bo vsak bolj vesel, če se bo zavedal, da je denar prislužil kot koristen član človeške družbe, kakor pa če mu damo nekaj miloščine. Bolj primerno bi bilo take ljudi zaposliti pri napravi ali pri popravi javnih del, cest, potov, mostov, pri regulaciji rek, potokov, hudournikov. Po deželi so občine, ki imajo pota v takem stanju, da je groza in se nihče ne zave, da bi jih spraval v red. Živina trpi, vozovi se kvarijo, vozniki kolnejo, nikjer pa ni človeka, ki bi to stvar izpeljal. Če bi se ob modrem vodstvu javnih oblasti vsako leto le nekaj naredilo, bi občina dober del svojih brezposelnih lahko zaposlila. In denar, ki bi ga občine za take stvari izdale, bi bil bolj plodovito naložen, kakor pa če vrinemo v občinski proračun par tisoč dinarjev za podporo brezposelnim.

Skoro povsod so na dnevnem redu tudi pritožbe, da tisti, ki so potrebni javnega usmiljenja, dobe premalo, tisti, ki ga niso potrebni in ne vredni, pa dobe preveč.

Naše ceste so polne siromakov, pa tudi nevarnih klatežev in postopačev. Prepolne. Davek, ki ga imajo ljudje, da se teh ljudi odkrižajo in da jim ne postanejo nevarni, je naravnost grozen. In nima tistega uspeha, ki bi ga usmiljenje in ljubezen do bližnjega morala imeti.

Pred dnevi mi je pripovedovala kmečka gospodinja: »Steja sem en dan berače; šestnajst jih je prišlo v hišo. Sredi dopoldneva pride in zahteva zajutrek ali že kosilo, kakor bi bile hiše po kmetih javne kuhinje, kjer mora biti vsak

čas pripravljena topla jed. S kruhom niso zadovoljni. Predrzno zahtevajo obleke, obutve, klobukov in drugih stvari. Če mu daš pol dinarja, še premišlja, ali bi ga vzel ali ne.«

Resnične besede. Sam vem: če bi vsakemu takemu potniku dal, kar zahteva, potem bi moral tam neke imeti tovarno za srajce, za hlače, za suknje, za čevlje in še za druge potrebe.

Naredimo račun na podlagi izpovedi naše gospodinj. Recimo da pride vsak dan v hišo deset nepotnih siromakov. Če dobi vsak samo pol dinarja, je hiša en dan olajšana za 5 Din. Ni veliko. Ali ob mesecu je to že 150 Din. Nadalje namreč ti ljudje ne poznajo. Ko pa pride leto naokoli, je ta vsota narasla na 1800 Din. Za kmeta in za obrtnika, vsekako velika vsota. Za dve kravi. In kdaj obrtnik toliko prisluži!

Pomislimo pa, kam gre ves ta denar. Prosjakovi domači ne čutijo dosti od tega. Večidel gre za tobak in za alkohol. Pri prvi občestni gostilni je treba ustaviti in duškati.

Hvaležnost teh žalostnih prikazni je tudi pičlo odmerjena. Saj je navadno vsak dar od vseh strani preklet.

Zoper tako beračenje bi morale naše oblasti bolj odločno nastopiti. Prav tako zoper beračenje na božjih potih, ob zemanjih dnevi ali pa ob priliki birmovanja po deželi, ko se za škofof od župnije do župnije pode cele trupe beračev alkoholikov, nič potrebnih in nič vrednih.

Nekaj bi tukajle zapisal zoper posredni varnostnih organov napram kmetom, če pa za hip konja samega na cesti ali če nima svetilke pri vozu in podobnih pregreh, pa bojim, da bi bile tiste besede prečtane.

Bilo je 1. marca (1792) pozno zvečer, ko je dobil povelje tudi Kristen. Takoj se je pripravil in poskrbel za svojo domačijo; sosed je prihajal za sosedom: ponujali so mu svojo pomoč in nobeden ni pozabil dati opomina: »Nič jim ne prizanašajte Francozom, ne pustite, da bi kdo živ odnesel pete, v glavo streljajte, noge jim porežite in še žive sežgite. Bodo vsaj vedeli drugič, da nas morajo v miru pustiti — kanalje take!« — Kristen je komaj čakal, da je zadnji odšel; brez slovesa od Lize tudi on ni hotel oditi v vojsko. Ko je prišel pod njeno okno, se mu je zgodilo kot ponavadi. Na besede in trkanje — nič odgovora. Tedaj reče: »Poslušaj, Liza, jaz sem tukaj v vojaški opravi, v vojsko grem in ne vem, ali me boš kdaj še živega videla — če boš taka gotovo ne. Stopi sem, drugače ti bo morda vse življenje žal.« — Te besede so šle Lizi k srcu; morala je vstati in iti k oknu. Kristen pravi: »No, vendar že enkrat; sedaj pa mi daj roko in reci, da se ne jeziš več name in — če me Bog ohrani zdravega — obljubi, da postaneš moja žena.« — Liza mu je dala roko, a molče. — »Mi obljubljaš,« reče Kristen. Lizi se je krčilo srce in dolgo ni našla besede; šele ko je Kristen vnovič vprašal: »Daj, reci vendar, če me maraš, bom vsaj vedel, pri čem sem,« mu je odgovorila: »Ne morem.« — »Liza, premisli vendar,« reče Kristen. »Pomisli, morda se boš še kdaj zato kesala; reci da.« — »Ne morem,« ponovi Liza. »Premisli se, Liza!« prosil Kristen goreče, »ne reci mi tega še tretjič; kdo ve, ali mi boš mogla svoj živ dan še kaj povedati, reci da za božjo voljo te prosim.« Krč je stresel Lizi prsa, nazadnje je dahnila: »Ne morem.« — »Potem sama glej, kaj si storila!« odvrne Kristen, »in odgovorjaj pred Bogom.«

S temi besedami je planil proč; Liza se je zgrudila — nezavestna — —

Tiho se je razgrnilo jutro 2. marca nad dolino. Ljudje so bili prejšnji večer dolgo na nogah, ker so spremljali odhajajoče in tako se je dnevni hrup šele pozno pričel. Liza je bila omamljena in je hodila okoli kot senca. Gospodinja je pač opazila, da je Kristen ob oknu jemal slovo; a razumela ni nič. Upala je, da sta se sporazumela in zato je imela sočutje z Lizo, ker je mislila, da je vsled skrbi za Kristenovo življenje tako upadla. Tolažila jo je kakor je pač vedela in znala in rekla, da še ni gotovo, ali se je vojna že pričela, ali ne; morda je vse skupaj le prazno vpitje. Pa tudi če pride do boja, slišala je že, da med sto krogliami komaj ena zadene in Kristen je dovolj star in po pazil, da njega ne bo; gotovo ne bo drzno rnil naprej, ne da bi pomislil kam. »Le nikar ne žaluj, Liza; vse bo še dobro in preden bodo binkčsti, bomo imeli lepo poroko.« — Ta tolažba pa je vplivala čisto drugače in Liza je pričela proti svoji navadi vzdihovati. »Nič več se ne vrne, in jaz sem tega kriva,« je obupno klicala. — »Moj Bog vendar, kaj se morda nisi dogovorila z njim in mu dala besede? Prišel je vendar nalašč zato in morda ti bo dal še posestvo zapisati, preden odrine.« — »Rekla sem «ne» in on je rekel, da se več ne vrne.« — Tedaj je gospodinja sklenila roke nad glavo z besedami: »Moj Bog, moj Bog, ali si znorela, ali detomorilka, ali kaj vendar si?! Nekaj hudega vendar mora biti, drugače ne bi mogla takega fanta zavrniti. Povej, kaj si, sedaj pa res hočem vedeti!« — »Nič nisem tega, kar mi vi očitate,« odvrne Liza, ki jo je težko zadelo sumničenje; »sem hči imenitnih ljudi, kakršnih pod tem farnim zvonom ni; kar pa je moj oče storil, tega nisem jaz kriva.« — »Tako, kaj pa je storil?« je vprašala žena — »je morda koga ubil, ali denar ponarejal in so ga zaprli...« —

Trdote samskega davka v Italiji. Pred sodiščem v Brecciji se je moralno nedavno zagovarjati 48 samcev, ki so podvrženi plačevanju samskega davka, a tega niso storili kakor od njih zahteva zakon. Nekateri so dokazovali, da so že prekorajili 65. leto starosti, pol tučata jih je povedalo, da so že zaročeni in se nameravajo v kralkem vpreči v zakonski jam. Kot dokaz so predstavili sodnikom v sodni dvorani navože neveste. Ostale obtožence je sodišče obsodilo na globo 200 lir od osebe.

Platonova grobnica skoraj najdena. Nekateri grški raziskovalci so odkrili razvaline slavne Platonove akademije, ki so jo drugi raziskovalci zaman iskali že toliko desetletij. Njene ostanke so odkopali 2 km severozapadno od Aten in odkrili so tudi ceto, ki je v Platonovih časih vodila do nje. Po nekem izročilu je veliki modroslovec tudi pokopan na tem kraju. Doslej so izkopali več stvari, ki kažejo, da Platonova grobnica res ne more biti daleč.

Če je žena bolna. — Za boga, kdo je pa zamašil bolnični usta z robcem? — Jaz, gospod doktor. Saj ste rekli, da mora ležati mirno in molčati.

Zato torej bodimo tiho, da ne bo treba brisati.

Današnje dni čujemo nekaterikrat tožbo, da postajajo berači naravnost nasilni. Zabavljajo, zmerjajo, groze in nekaterikrat svojo grozljivo tudi izvrše.

Dvojne vrste so navadno ti berači.

V prvo vrsto spadajo tisti, ki niso z nobenim darom zadovoljni. Komaj mu daš, za kar te je prosil, ima že pripravljeno novo prošnjo. In če bi mu dal svojo lastno hišo, ti bi pa šel mesto njega po svetu, pa bi menda še ne bil zadovoljen.

V drugo vrsto pa štejemo berače pijance. Pijanec je vsega zmožen. Cesar bi trezen človek nikdar ne izvršil, to naredi pijanec kakor za igračo.

Tu moram pripomniti eno. Čudim se, da so mnogi ljudje tako nespametni, da sami dajejo, zlasti ob dobrih sadnih letinah, beračem kar naravnost žganje za miloščino. To je v resnici dobrodelnost, ki ni dobrodelnost. Vsaj korak k zločinu je. Če pijan prosjak grozi in svojo grozljivo tudi izvrši — iz polpreteklega časa

smo brali o takih slučajih na Boh. Beli in v St. Petru pri Novem mestu; koliko slučajev je pa poleg teh dveh, ki niso našli pota v javnost — če torej tak človek svojo grozljivo izvrši, bi zaslužil dober del kazni tudi tisti, ki mu je do pijanosti pripomogel. Seveda se bo ob teh besedah vsakdo pral in delal lepega: »Kar kdo pri nas dobi, od tega ne more nihče biti pijan.« Rad verjamem. Ali dobil je pijačo morebiti tudi pri sosedu, morebiti v gostilni in če verjameš ali ne, res je pa le, da je z množino zavžitega žganja naraščala tudi pijanost. Če bi bili tvoja »kapljica« je pripomogla, da se je mera napolnila. Beračem dajati žganje v dar ali ga jim prodajati za denar, je ravno toliko, kakor otroku dati ostro brušen nož. Če si mu ga dal tudi za igračo, vseeno se bo uredil.

Vsekako bi bilo torej potrebno, da se beračenje od hiše do hiše omeji na najnižjo mero.

Kako bi se dalo to doseči? Če bi bili ljudje količkaj zavzeti za dobro stvar, bi se dalo izpeljati. Pa z lahkoto. In miloščina bi rodila boljše sadove.

Zmajujete? Ne verjamate? S predlogom bom prišel prihodnjič na dan.

Vzroki svetovne krize

Gospodarska kriza, kakor je ne pozna zgodovina, preplavlja danes Evropo in ves svet. Zaman se posvetujejo finančniki, zaman se medsebojni obiski diplomatov, tudi to ne pomaga državnikom, da proračune zmanjšujejo. Zveza narodov je brez moči... Gospodarski veščaki prorokujejo, da bo položaj še slabši.

Kdo je krivec nezaslišanih težav? O em par besed.

Prvi vzrok je brezposelnost. Ljudi brez dela je bilo več ali manj vedno na tem božjem svetu. Danes pa se je njih število silno pomnožilo. V Ameriki, Angliji in Nemčiji je nad 22 milijonov Adamovih potomcev, ki bi radi delali, a dela ne dobe.

Drugi vzrok slabih časov so državni dolgovi. Vse države so bile že pred vojno precej zadolžene. Po vojni so se državni dolgovi zelo povečali. Nasprotno so se pa dohodki vseh držav zmanjšali radi brezposelnosti, omejitve obrata v tovarnah, pa tudi radi nazadovanja izvoza.

Tretji veliki vzrok današnje revščine so stroški za armade. V tem pogledu naj omenimo le izjavo ameriškega državnega predsednika Hooverja, ki je nedavno zatrdil, da današnji izdatki za vojaške namene najmanj za 70 odstotkov prekašajo predmetne potrebe pred svetovno vojno.

Četrty vzrok težke krize je pomanjkanje denarja. Je malo držav, ki bi se začetkom tega leta ne pobahale z zlato valuto. Z uvedbo zlata valute je bila ustvarjena nekaka stalnost v državnem, pa tudi v meddržavniškem prometu in trgovini. V zadnjem času pa je obšla svet »zlata bolezen«, ki je pograbila zlato iz rok malih držav in ga prenesla v naročje nekaterim velesilam. Na svetu je za 12 milijard zlatih dolarjev zlata, od katerega imata Amerika in Francija gotovih 70 odstotkov. Radi pomanjkanja denarja mora marsikatera država prositi za denar pri bogati velesili, ki prsojita običajno ne odreče. Ker pa države dolžnice ne zaslužijo dovolj z izvozom, ne morejo plačati državam-upnicam dogovor-

jenih obveznosti. In tako se dogaja, da denarna vrednost v državah-dolžnicah pada.

Peti vzrok današnje gospodarske boleznij je industrijska in poljedelska nadprodukcija. Vsega proizvajamo več kakor rabimo. Stroj je delavca že skoraj spodrinitil. Tudi v poljedelstvu ni nič boljše. Na svetovnem trgu se pojavljajo novi nevarni tekmeči: Nova Zelandija, Argentina, Avstralija, ki proizvode poljedelstva pred vojno na splošno niso izvažale. Vedno večja in večja prostranstva obdelujejo ravnokar naštete dežele, dočim pada uporaba žita v Belgiji, Franciji, Nemčiji in Angliji, ki so bile svoj čas največje odjemalke svetovne žitne proizvodnje.

Šesta zelo nevarna rak-rana svetovne

mizerije so razni karteli in trusti, pa tudi velebanke in druge tvorbe svetovnega velekapitala, ki se združujejo v močne zveze ne v korist prodajajoče človeške družbe, temveč v varstvo svojih spekulativnih, kapitalističnih interesov.

Sedma nadloga današnjih zmed je pomanjkanje zaupanja med narodi in kajpada še marsikaj drugega.

Nekateri menijo, da je iskati vzroka krizi tudi v tem, da je svetovna vojna uničila gospodarskih dobrin za več kot 224 milijard. Če bi bilo to res, bi bila nastala kriza takoj po končani svetovni vojni, kar se pa ni zgodilo. Poleg tega je z uničenimi milijardami najbolj prizadeta Francija, torej država, ki pa krizo vzlic temu najmanj občuti.

Končno imajo morda prav tudi tisti, ki iščejo vzrok svetovne krize v tem, da so zlati zakladi le v rokah velekapitalistov in velebankirjev, ki svetovne denarne zaloge uporabljajo po svojih vidikih, namesto da bi se z denarnimi krediti okoriščala vsa človeška družba.

Čeprav smo torej v pogledu rešitve današnje krize črneli, bomo vendar prihodnji enkrat povedali dve, tri o tem, kako si predstavljamo najsrečnejši izhod iz sedanjega obupnega gospodarskega položaja.

On: »Kako? Ze zopet novo obleko? Kje pa naj dobim denar, da bom vse to plačal?«

Ona (ljubeznivo): »Saj sem ti obljubila, da se ne bom nikdar vmešavala v tvoje denarne zadeve.«

»Da, samo za ped je manjkalo, da nisem postal junak v vojni,« je pravil Brvar svojemu novemu znancu.

»To me zelo zanima, pripovedajte dalje.«

»O, saj ni vredno, da bi pravil,« se je branil Brvar.

»Zakaj ne, le dajte, le.«

»I, no, za eno ped sem bil premajhen, da bi postal vojak,« se je odrezal šaljivec.

Na dragocenejšje in najcenejšje

božično darilo

so

srečke za zgradbo katedrale

dobr. društva sv. Vincencija v Beogradu

Za mal denar - največje iznenadenje!

Srečke prodajajo:

vse kolekture, denarni zavodi, rimsko-katoliški župni uradi, cerkvene ustanove, dobrodelna društva itd.

Centralna uprava loterije:
Beograd, Mica Jovana Vistića štev. 28

Prodajna podružnica:
Zagreb, Trg Kralja Aleksandra štev. 8

Glavni dobitek: Din 5.000.000-

Ostali dobitki:

2 × Din 500.000-, 10 × Din 100.000-,
100 × Din 10.000-

Cena srečk:

1/1 Din 100-, 1/2 Din 50-, 1/4 Din 25-

Žrebanje 1. maja 1932

Mali oglasnik

Vaša drobna vrstica ali nje prostor velja za enkrat Din 5. Naročniki »Domoljuba« plačajo samo polovico, ako kupujejo kmetijske potrebščine ali prodajajo svoje pridelke ali iščejo poslov oziroma obrtniki pomočnikov ali vajencev in narobe.

Za gospodinjstvo

v trgovsko hišo se išče popolnoma samostojna moš. Plača po dogovoru. Po udbe poslati na upravo lista št. 14.513.

Sprejme se

s 1. januarjem moški srednjih let, pošten, trezen, nekadilec, ki ima veselje do opravljanja goveje živine in dela na polju. Prednost imajo oni, ki znajo kравe molziti. Pismene ponudbe s prečisti spričevalcosedanje službe na upravo Domoljuba pod »vestenc« št. 14.649

Učenca

za fotografiko obrt sprejem po novem letu — Ponudbe je poslati na upravo Domoljuba pod šifro »Vesele in nadarjen risar« št. 14.230.

Hlapca, starejšega

sprejme kršč. hiša na deželi. Pismene ponudbe pod »Stalna služba« na upravo Domoljuba št. 14.642

Slamopreznico

na ročni pogon kupi Jakob Kermelj, Sp. Pirniče 37, Medvode

120 satnic

idelanih od a. ž. panjev proda Petkovšek Jo ef, Rečca št. 22, Bled II. — Dobi se tudi 8 kg čistonega voska in cvetličnega medu za praznike

250 dinarjev dnevno

zaslužite z obiskovanjem ljudi v Vašem okraju! »Kosmos«, Ljubljana, poštni predal 307. — Znamko za odgovor.

Društva, obrtniki

na deželi, ki nameravajo spomladi graditi ali prenoviti svoj dom, potrebujejo načrte, katero izvršimo za mal denar preko zime. P - šlj te naslov Domoljubu pod šifro »Naert« štev. 14.489

Pošten hlapec

iščete službe. Ponudbe na upravo Domoljuba pod »20 leten« št. 14.644

Hlapca

poštenega iščem na kmetijo blizu Ljubljane. — Ponudbe na upravo Domoljuba pod št. 14.645.

Orožje

in municija »Orožarnac« J. Pastuović Zagreb, Zrinjevac 15. — Zahtevajte cenik!

2 mizarska vajenca

sprejme takoj Anton Zalokar, St. Vid n. Ljubljeno. Istotam naprodaj mizarski stroji na transmisijo in motor za 10 HP.

Beneni prvah

za gnojenje pošilja v vagonih rinfuza Mirko Weinberger, srenica, Zagorje ob Savi.

Zdravo dekle

verno in pošteno, ki ljubi male otroke, s ara 20-30 let se sprejme za vsa hišna dela v pomoč gospodinjji s 1. januarjem. — Plača 300 Din. — Prednost: daljša spričevala, katera je navesti v ponudbi na naslov C. V., Ljubljana, Močnikova ulica št. 13.

Za smeh

Stanko in Jelca sta se sprehajala po polju in ravno ko sta hotela po stezi čez travnik sta opazila velikega junca. »Le kar naprej pojdiva« je rekla Jelca, Stanko pa se je obotavljal. »No« pravi Jelca nato »pa si mi pravkar zatrdjeval, da bi zame tudi smrti zrl v obraz.«

Stanko je prikimal: »Hm, ja, seveda, kaj pa, smrti že, ampak onile junec je pa živ.«

Planinec: »Ali je pa dobro blago v tej suknji?«

Prodajalec: »Če vam pa rečem, da boste suknjo lahko do sodnega dne nosili, potem jo pustite pa lahko še obrniti.«

»Ali sem bila kaj nervozna in nemirna med poročnim opravilom?« je po poroki vprašala nevesta svojo družico.

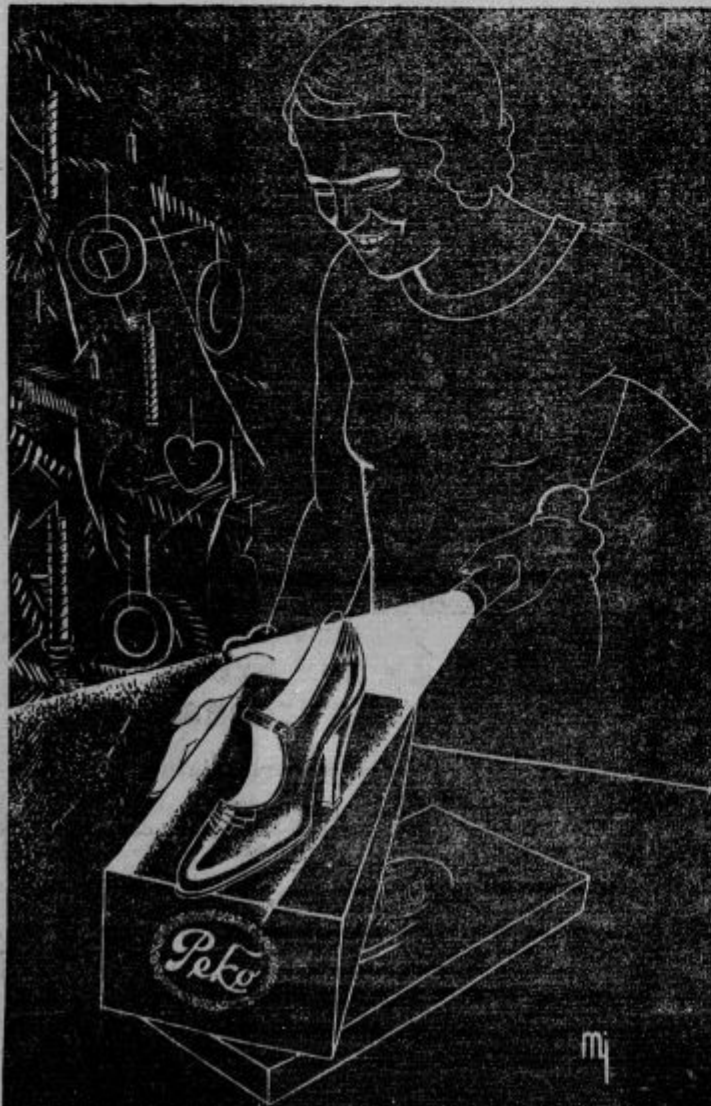
»V začetku precej. Ko pa je Janez rekel »ja«, si se pa takoj umirila.«

Jože: »Celo turo sem te čakal.«

Mica: »Saj sem ti dejala, da se bom pet minut zakasnila.«

Fotograf: »Ne tako srdit pogled, bolj prijazno, prosim.«

Strnad: »Kaj pa še. Moja žena pošlje eno teh slik svoji materi in če bi prijazno izgledal, pa bi takoj prišla k nam.«

TUDI VI BOSTE VESELO PRESENEČENI IN ZADOVOLJNI ČE VAM PRINESE IETOŠNJI

BOŽIČ

NAJPRAKTIČNEJŠE DARILO: ČEVLJE VODEČE DOMAČE ZNAMKE

Peke

V TAČASNIH PRILIKAH KUPUJTE SAMO

PRAKTIČNE DAROVE.

Radio

Program Radio Ljubljana od 17. do 24. dec. 1931.

Vsak delavnik: 12.15 Plošče, 12.45 Dnevne vesti, 13.00 Čas, plošče, borza, 17.30 Salonski kvintet. — **Četrtek, 17. dec.:** 10.00 Proslava rojstnega dne Nj. Vel. kralja Aleksandra I., 17.30 Plošče, 18.00 Zivnoreja, 18.30 Gimnastične vaje, 19.00 Italijanska, 19.30 Srbohrvaščina, 20.00 Prenos iz Zagreba: Koncert Strossmajerjeve pevske župe, 22.00 Čas in poročila. — **Petek, 18. dec.:** Radio Ljubljana vsled čiščenja Diesel-motorja ne oddaja. — **Sobota, 19. dec.:** 11.30 Solska ura: Nasprotnik, 18.00 Zumberaški uskok, 18.30 O defektni deci, 19.00 Angleščina, 19.30 Spremljanje blaga, 20.00 Salonski kvintet, 21.00 Duetni večer: gđ. Štefka Korentanova in Milena Verbič, 22.00 Čas in poročila, 22.15 Citre in kitara. — **Nedelja, 20. dec.:** 8.00 O kletarstvu, 9.30 Prenos cerkvene glasbe, 10.00 Versko predavanje, 10.30 Narodno obrambno delo, 11.00 Salonski kvintet, 12.00 Čas, vesti, plošče, 15.00 Poročilo o rezultatih eksperim. fonetične studije (dr. Veber), 15.15 Dekliška ura: Zgodnje jutro in pozni večer, 15.45 Citre s kitaro (Justin), 16.30 Zahavni kotiček, 18.30 Uvod k operi, 19.00 Prenos Wagnerjeve opere »Meistersinger« z Dunaja, 22.30 Čas in poročila. — **Ponedeljek, 21. dec.:** Radio Ljubljana radi čiščenja Diesel-motorja ne oddaja. — **Torek, 22. dec.:** Radio Ljubljana radi čiščenja Diesel-motorja ne oddaja (če bo mogoče bo ob 20.30 Prenos iz Zagreba). — **Sreda, 23. dec.:** 10.30 Solska ura: Božični večer na Slovenskem, 18.30 O morju, 19.00 Ruščina, 19.30 Literarna ura: Letošnje publikacije zbirke »Kosmos«, 20.00 Pravni kotiček, 20.30 Mozartov večer: I. Uvodna beseda, II. Koncert salonskega kvinteta, 22.00 Čas in poročila.

Karitas

Klub gospodarski krizi se posmrtniško zavarovanje »Karitas« lepo razvija. To dejstvo moramo predvsem pripisovati solidnosti tega zavarovanja in kapitalnemu jamstvu Vzemne zavarovalnice. Zanimivo je, da si je »Karitas« do sedaj pridobila zavarovance večinoma med inteligentnejšimi krogi, ki znajo samostojno misliti in računati. Naši preprosti ljudje so pa še vedno tako naivni, da verjamejo onim, ki jim za majhne prispevke veliko obljubujejo. Ne pomislijo pa nič, da tako ne more dolgo iti. Kaj bo, ko bo pri samopomočih potekel čakalni rok in bodo začeli na veliko umirati zavarovani starčki in bolniki, ki so zavarovani večkrat in celo brez svoje vednosti. Sprejemni in zavarovalni pogoji pri »Karitas« so bili in ostanejo vedno enaki. Pri raznih samopomočih se pa vedno spreminjajo in se bodo vedno spreminjali, dokler ne bodo čisto »spremenjeni«. Enako se je godilo z raznimi samopomočmi v inozemstvu, dokler niso počasi propadle ali pa prešle v »Karitas«.

Ponovno opozarjamo, da »Karitas« nima nič skupnega z raznimi samopomočmi. V naslednjih točkah so navedene prednosti, ki jih ima »Karitas« in paterih samopomoči nimajo.

1. Stalno enaki mesečni prispevki, 2. dvojno izplačilo v slučaju smrti radi nezgode, 3. polica od »Karitas« je vrednostni papir, 4. brezplačno sozavarovanje otrok, 5. kapitalno jamstvo Vzemne zavarovalnice, 6. odkup in plačevanje prosto zavarovanje, 7. sprejemna pristojbina je samo 10 D.

Vsak zavarovanec se mora na ponudbo lastno-ročno podpisati. Nad 80 let starih in bolnih oseb »Karitas« sploh ne sprejema v zavarovanje. Glede pojasnil in prijav se obrnite na posmrtniško zavarovanje »Karitas«, Ljubljana, palača Vzemne zavarovalnice.

Ako hočete za Božič

res lep plašč imeti, kupite že kar izgotovljenega pri

F. I. Gortčar, Ljubljana

Sv. Petra cesta št. 29

kjer dobite krasne plišaste že od 400 Din, različne suknene s krasnim pelcem od 300 Din, otroške v vseh velikostih od 2 let od 110 Din naprej, kakor tudi vsakovrstno blago za plašče, obleke in perilo.

Na željo se izgotovijo plašči tudi po naročilu. V nedeljo, dne 20. t. m. bode trgovina odprta dopoldne od 8. do 13.

Ure, zlatino in srebrnino

kupite poceni in dobro pri tvrdki

H. SUTTNER
Ljubljana 1

Prešernova ulica št. 4

Razpošilja se na vse kraje Evrope, Amerike, Afrike, Azije in Avstralije.

Lastna protokolirana tovarna ur v Sviči. Ure v vseh cenah od Din 44— naprej. Št. 120 Kovnasta anker ura Din 44—, s sekundnim kazalcem Din 78—.

Št. 121. Ista z radijem Din 58—, s sekundnim kazalcem Din 94—, št. 125. Bučilna ura 16 cm visoka Din 49—, z radijem Din 76—. Zahtevajte veliki ilustrovani cenik zastoj in poštine prosto od

H. SUTTNER, LJUBLJANA 1

Cenjena gospodinja — zapomnite si
takole izgledajo pravi zavrtiki Dr. Oetkerja

Ce hočete, da Vam v
resnici kolači in pecivo
bodo po želji, zahtevajte
pri trgovcu Dr. Oetkerjev
pecilni prašek „Backin“,
kakor tudi Dr. Oetkerjev
vanilinov sladkor in nado-
mestilo jajc „Bactamid“

Jamci za uspen svetovna znamenja »Dr. Oetker«, iznajditelj pečilnega praška. — Brezplačne receptne knjižice dobite pri Vašem trgovcu.

**Obleke
plašči
krila**

po zelo nizkih cenah!

Zahtevajte brezplačni, ilustrirani cenik!

PREKLIC IN POPRAVEK. Podpisani obžalujem, da sem govoril o Pestotnik Rozaliji iz Pešanovice št. 12 stvari, katere so neresnične, zato bi bil moral in moram molčati. Zahvaljujem se ji, da je od tožbe odstopila. — Pestotnik Jakob, Pešanovica št. 13.

Zahvala.

Za izplačano mi milostno podporo po umrli Kovač Frančiški izrekom tem potem podpornemu društvu Zadrugi samopomoči v Mariboru najtoplejšo zahvalo in priporočam to člensko ljubno društvo o takojšnji pristop vsakemu, ako še ni njega član.

Goberje, dne 1. grudnia 1931.

Jože Peklaj, l. r.

V VS. KO HIŠO »DOMOLJUBA«!

ALI SE HOČETE IZNEBITI REVMAZMA, PROTINA?

Trganje in zbadanje v udih in sklepih, otekli udje, chromala roke in noge, trganje, zbadanje in ščipanje v raznih delih telesa, a tudi slabost oči so čisto posledica revmatizma in kostnih bolezni, ki jih je treba odpraviti, ker so to steer vaša bolezen pojačila.

Jaz vam nudim

zdravilno pijačo, ki razkralja sečno kislino, pospešuje izmenno snovi in izločevanje, torej ne tako zvanj univerzalni ali tajni lek, nego izdelek, ki ga nudi naš narava sama za blagor bolnjakega človeštva.

Dam vsakomur brezplačno poskušnjo.

Pišite mi takoj in vi dobite iz mojih v vsi državah obstoječih skladišč povsem zastoj in franco poskušnjo obsem z znanstveno razpravo. Potem se boste sami prepričali o neškodljivosti tega sredstva in o njegovem naglem delovanju.

Pošto zbiralno mesto:

August Märzke Berlin-Wilmersdori, Bruchsalerstrasse Nr. 5, Abt. 284

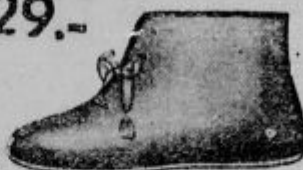

Za Božič

Izkoristite znižane cene naše obutve za božično darilo. Oskrbeli smo naše prodajalne z vsakovrstno obutvijo in smo pripravljeni, da Vas postrežemo strokovnjaško in Vam priporočamo le dobro blago

Blata

29.-

Vrsta 240
Čevljički za Vašo hčerko iz enobarvne klobučevine in z mehkim podplatom. Za Vaše ljubljence, kadar so v vožnji s Vami.

PRAKTICNO DARILO
RAZVESELI VSAKOGAR

69.-

Vrsta 9817-61
V največjem dežju in največjem blatu Vam bodo ostale noge v njih vedno suhe. Prodano jih z garancijo samo po Din 69.-.

49.-

Vrsta 2861-01
Gumijevi snežni čevlji za otroke s toplo podlogo. Vašim otrokom so vsekako potrebni za blatno in deževno vreme.

49.-

Vrsta 3161-00
Visoki čevlji iz činega boksa z gumijevim podplatom. Imamo jih v črni in rjavi barvi in v kombinaciji raznih barv.

39.-

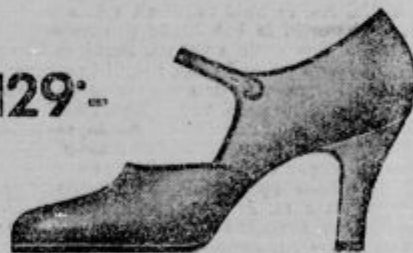
Vrsta 205
Zelo lahki in udobni čevlji za dom iz klobučevine z usnjatim podplatom. Za Vašo udobnost po delu.

149.-

Vrsta 3657-00
Za one, ki so po svojem poklicu prisiljeni delati ob vsakem vremenu, so te metlonke vsekako potrebne.

129.-

Vrsta 9775-03
Vedno elegantni in vedno moderni so enostavni čevlji z zapono. Imamo jih iz svilenega črnega ali belega atlasa, ki jih pobarvamo v tonu Vaše toalete. Iste iz bombažnega atlasa ali baržuna za Din 69.-.

69.-

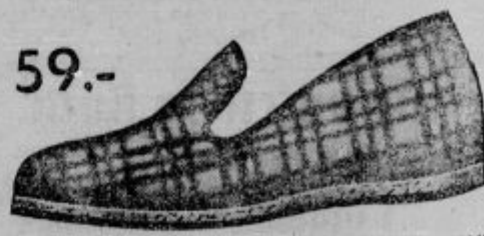
Vrsta 1075-25
Zelo lahki in obenem topli gumijasti čevlji za zimo. Po z mi so Vam neobhodno potrebni. Ti najbolj varujejo Vaše zdravlje.

169.-

Vrsta 3967-23
Evo Vam neobhodno potrebnih čevljev za delo. V njih lahko hodite po blatu in ob vsakem vremenu, pa Vam bodo noge vedno v suhem.

59.-

Vrsta 7047
Za gospode smo pripravili udobne copane mikada. Za prijeten odpočitek po delu; v njih se Vam bodo noge najbolje odpočile.

ČEVLJI ZA VSO OBITELJ 9 PAROV ZA 601.- DIN